

Bestemmingsplan Buitengebied Pekela

Pekela

ONTWERP

BügelHajema

Plek voor ideeën

Bestemmingsplan Buitengebied Pekela

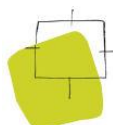
O N T W E R P

Inhoud

Toelichting en bijlagen
Regels en bijlagen
Verbeelding

14 december 2015
Projectnummer 190.00.01.24.00

Ideeën voor een plek

Toelichting

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en achtergrond	5
1.2 Kadernotitie	6
Hoofdstuk 2 Bodem en water	7
2.1 Huidige situatie	7
2.2 Beleid	8
Hoofdstuk 3 Cultuurhistorie, landschap en archeologie	13
3.1 Huidige situatie	13
3.2 Beleid	15
Hoofdstuk 4 Natuur en ecologie	19
4.1 Huidige situatie	19
4.2 Beleid	19
Hoofdstuk 5 Landbouw	22
5.1 Huidige situatie	22
5.2 Beleid	22
Hoofdstuk 6 Recreatie	27
6.1 Huidige situatie	27
6.2 Beleid	27
Hoofdstuk 7 Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid	29
7.1 Huidige situatie	29
7.2 Beleid	29
Hoofdstuk 8 Overige functies	31
8.1 Delfstoffen	31
8.2 Leidingen en telecommunicatie	31
8.2.1 Hoogspanningsleiding	31
8.2.2 Antennemasten	32
8.3 Wegen	32
Hoofdstuk 9 Milieuhygiëne	34
9.1 Algemeen	34
9.2 Landbouw	34
9.2.1 Ammoniak	34
9.2.2 Geur	35
9.3 Geluid	37
9.3.1 Weg	37
9.3.2 Industrie	38
9.4 Externe veiligheid	39
9.5 Bodem	42
9.6 Luchtkwaliteit	43
9.7 planMER	44
Hoofdstuk 10 Resultaten uit het planMER	45
10.1 Algemeen	45
10.2 Het voornemen	45
10.3 Effecten van het voornemen	46
10.4 Alternatief	46
Hoofdstuk 11 Planbeschrijving	50
11.1 Algemeen	50
11.2 Gebiedsbestemmingen	50
11.2.1 Agrarisch	50
11.2.2 Water	50
11.2.3 Karakteristieke waterloop	51

11.2.4 Natuur	51
11.3 Functiegerichte bestemmingen en aanduidingen	52
11.3.1 Agrarische bedrijven	52
11.3.2 Niet-agrarische bedrijvigheid	58
11.3.3 Wonen	59
11.3.4 Recreatie	61
11.3.5 Maatschappelijk	63
11.3.6 Sport	63
11.3.7 Infrastructuur en groen	63
11.3.8 Overig	63
11.4 Dubbelbestemmingen	65
11.4.1 Leiding – Gas	65
11.4.2 Leiding – Hoogspanningsverbinding	65
11.4.3 Waarde – Archeologie	65
11.4.4 Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle lijnen	66
11.4.5 Waarde - Landschap	66
11.5 Gebiedsaanduidingen	67
11.5.1 Geluidzone – industrie	67
11.5.2 Veiligheidszone – bevi	67
11.5.3 Veiligheidszone - gasdrukmeet- en regelstation	67
11.5.4 Veiligheidszone - munitie	67
11.5.5 Veiligheidszone – vervoer gevaarlijke stoffen	67
11.5.6 Vrijwaringszone - molenbiotoop 2	68
11.6 Anti-dubbeltelregel en overgangsrecht	68
Hoofdstuk 12 Handhaving	69
12.1 Inleiding	69
12.2 Inventarisatie	69
12.3 Beleidskeuzen	69
Hoofdstuk 13 Economische uitvoerbaarheid	70
13.1 Nieuwe ontwikkelingen	70
13.2 Planschadeovereenkomst	70
13.3 Geen exploitatieplan	70
Hoofdstuk 14 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	71

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en achtergrond

Het voorliggende bestemmingsplan betreft de actualisatie van de bestemmingsplannen 'Landelijk gebied Oude Pekela' en 'Buitengebied Nieuwe Pekela' en enkele in dit plangebied liggende postzegelbestemmingsplannen, te weten:

- Zuiderveensterweg 5;
- Camping De Witte Zwaan;
- Ontsluitingsweg Nieuwe Compagnie 1;
- Ontsluitingsweg Nieuwe Compagnie 5;
- Beneden Polderweg (gedeeltelijk);
- Zandwinning Kruiselwerk;
- Noordercolonie 8.

Weliswaar is in 2013 een beheersverordening vastgesteld voor het gehele buitengebied van de gemeente Pekela, de inhoudelijke en beleidsmatige herziening van de beide bestemmingsplannen buitengebied (en de genoemde postzegelplannen) vindt plaats middels het voorliggende bestemmingsplan.

Het voorliggende bestemmingsplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de gemeente Veendam. Inhoudelijk en procesmatig zijn beide bestemmingsplannen (en de voorbereidende beleidsbepalende fase) volledig op elkaar afgestemd.

Aan het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Pekela ligt een aantal redenen ten grondslag. In de eerste plaats is er de herzieningsplicht in verband met het overschrijden van de wettelijke looptijd. In de tweede plaats is er de noodzaak tot vernieuwen. De laatste jaren heeft een groot aantal beleidsdocumenten het licht gezien. Zowel het Rijk als de provincie zijn de afgelopen jaren met nieuw beleid gekomen, met in sommige gevallen verstrekkende gevolgen voor de ruimtelijke ordening. De geldende bestemmingsplannen zijn hierop logischerwijs nog niet aangepast. Verder hebben zich verschillende ontwikkelingen voorgedaan die vragen om een aanpassing van het ruimtelijke beleid.

In het eerste deel van de toelichting (de hoofdstukken 2 tot en met 8) wordt beschreven hoe het plangebied is ontstaan, hoe het er vandaag de dag uitziet en welk ruimtelijk beleid van toepassing is. Gekozen is voor een thematische invalshoek. Per thema zijn achtereenvolgens de bestaande situatie en het beleid weergegeven. De thema's hebben betrekking op zowel de fysische als de functionele situatie.

Bij de thematische beschrijving is veelal gebruikgemaakt van bestaande bronnen. Bij de beleidsbeschrijvingen is uitgegaan van het meest recente beleid van de verschillende overheden.

Vanaf hoofdstuk 9 van de toelichting staat het bestemmingsplanbeleid centraal. Dit deel van de toelichting bevat een beschrijving van de manier waarop de gemeente Pekela de Kadernotitie in concrete regels heeft vertaald.

1.2 Kadernotitie

In de door de raad vastgestelde Kadernotitie is op hoofdlijnen de beleidsmatige koers voor het buitengebied vastgelegd. Het spreekt voor zich dat een belangrijke link bestaat tussen Kadernotitie en bestemmingsplan. Het voorliggende bestemmingsplan bevat een nadere (juridische) uitwerking van het in de Kadernotitie geformuleerde beleid. Voor zover het voorliggende bestemmingsplan bepaalde ontwikkelingen niet mogelijk maakt, vormt de Kadernotitie het gemeentelijke toetsingskader.

Hoofdstuk 2 Bodem en water

De bodemkundige en waterhuishoudkundige situatie zijn in belangrijke mate bepalend voor het karakter van een gebied. De abiotische kenmerken hebben allereerst invloed op de natuurlijke vegetatie die ergens voorkomt. Verder heeft de mens als gevolg van de abiotische kenmerken een gebied op verschillende manieren in gebruik genomen. Hierdoor is een bepaald landschap ontstaan.

De abiotische kenmerken van een gebied zijn inmiddels ook in belangrijke mate beïnvloed door de mens. Via bemesting beïnvloedt de mens bijvoorbeeld de vruchtbaarheid van de bodem en dit heeft weer invloed op de kwaliteit van het grondwater. De kwantiteit van het grondwater wordt bijvoorbeeld beïnvloed door grondwaterwinning en ontwatering.

In dit hoofdstuk wordt de huidige bodemkundige en waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beschreven.

2.1 Huidige situatie

Geologische ontstaansgeschiedenis en geomorfologie

Het huidige landschap in Noord-Nederland werd gevormd in de voorlaatste ijstijd, het saalien (370.000-130.000 jaar geleden). Tijdens het saalien vormde zich een aantal lobvormige ijstongen die soms een doorsnede hadden van enkele tientallen kilometers. In Groningen en Drenthe ontstond het brede oerstroombdal van de Hunze vermoedelijk ten gevolge van uitschuring door een dergelijke landijstong.

Na het saalien brak een warmere periode aan, het eemien genaamd, waarin de ijskappen smolten en de zeespiegel rees. Tijdens het eemien raakten de lagere delen van het toenmalige landschap overstroomd door de Eemzee. Na de warmere periode van het eemien brak opnieuw een ijstijd aan, het weichselien (115.000- 10.000 jaar geleden). In deze periode bereikte het landijs Noord-Nederland echter niet. Tijdens de zomerperioden was de bodem permanent bevroren op een dunne bovenlaag na. Rivieren zoals de Hunze en de Eems moesten grote hoeveelheden smeltwater met sediment uit de ontdooide toplaag afvoeren, waardoor de beddingen verstopt raakten. Door de permanent bevroren ondergrond konden de rivieren zich niet meer diep insnijden en werden voortdurend nieuwe beddingen gevormd. In deze laatste fase van het weichselien (circa 12.000 voor Chr.) was sprake van een kleine klimaatsverbetering. Het landschap veranderde in een toendra met daarin wat boomgroei zoals dwergberken en dwergwilgen. In deze periode deden mens en dier intrede in het landschap.

Door een toenemende opwarming en door het vochtiger worden van het klimaat verdween langzamerhand de toendra. Dennen, loofbomen en struiken deden hun intrede en vormden een parkachtig landschap en de rondtrekkende rendierkuddes maakten plaats voor standwild. Rond 6000 v. Chr. was het parklandschap langzamerhand getransformeerd tot dicht loofbos. In de periode daarna deden vernatting en daarmee gepaard gaande veengroei het bos verdrinken en veranderde het dekzandlandschap in een groot veengebied. De vernatting ontstond door het stijgen van de zeespiegel en een daarmee samenhangende verslechterde afwatering van rivieren en een stijging van het grondwaterpeil. Het veen begon aanvankelijk lokaal te groeien in rivier- en beekdalen (Hunzevallei en dalen van het Eemssysteem) en in depressies, zoals uitblazingskommen en andere laagten. Vanuit de dalen en depressies kroop het veen langzamerhand over het beboste dekzandlandschap en bedekte ook de dekzandkoppen en -ruggen. Op dekzandvlaktes ontstonden veenpakketten van circa 2 m dik, in dalen en depressies tot wel 5 m dik. De afdekking met dit veenpakket had tot gevolg dat het onderliggende reliëfrijke landschap met dekzandkoppen en depressies nauwelijks meer zichtbaar was.

In dit veen ontstonden meertjes ofwel meerstallen, zoals het voormalige Hoetmansmeer, de bron van de rivier de Pekel Aa. Vanaf het Hoetmansmeer tot aan Oude Pekela is de rivier Pekel Aa een echte veenrivier, bij Oude Pekela is echter een oudere riviergeul ingesleten in de pleistocene zandondergrond. Deze geul was opgevuld met rivierzand, een leemlaagje en daarna dichtgroeid met veen. Het dichtgroeien met veen zou wijzen op de aanwezigheid van een zich verplaatsend geulensysteem, waarbij afgesneden meanders langzamerhand verlandden en opgevuld raakten met veen en de rivier elders weer een nieuwe bedding in de zandondergrond insleet.

Het hoogveencomplex dat rondom Pekela in de loop van de eeuwen was ontstaan, werd vanaf het eind van de 16e eeuw in ontginning genomen (Bron: Nota Archeologiebeleid, Libau, 2010).

Bodemtypen

De bodem in de veenkoloniën bestaat thans uit dalgrond. Dalgrond is de zandige ondergrond die vrijkomt wanneer een laag veen geheel is afgegraven en wanneer die vervolgens wordt vermengd met bonkaarde.

Vaak werd de bonkaarde, de bovenste halve meter van het veen die niet geschikt is voor het maken van turf, voorlopig opgeslagen om later met de zandgrond te worden vermengd. De aldus gevormde bodem kon, met goede bemesting en afwatering, landbouwgrond van redelijke kwaliteit vormen.

Waterhuishouding

De gemeente Pekela maakt deel uit van het beheergebied van waterschap Hunze en Aa's. Binnen dat beheergebied is het plangebied gelegen in 'watersysteem Veenkoloniën'. Het watersysteem Veenkoloniën (45.000 ha.) is tussen de vijftiende en twintigste eeuw ontstaan door veenontginning.

Het wordt gekenmerkt door grootschalige openheid, langgerekte kanalen en wijken en lintbebouwing langs de kanalen. De wateren werden in het verleden aangelegd voor de ontwatering van het veen en de ontsluiting van het veengebied. Veel kanalen en wijken zijn in de loop der jaren om verschillende redenen gedempt; door het verlies van de functies ontsluiting en afvoer van veen, door toenemende ruimtevraag in de dorpen of door extra grondvraag in de landbouw. De overgebleven kanalen en wijken hebben een functie voor aan- en afvoer van water en voor het vasthouden en bergen van water. Het watersysteem is overwegend een inzigtgebied (met uitzondering van een buiten het plangebied gelegen kwelgebied langs de oostzijde van de Hondsrug). De hooggelegen veenkoloniën zijn in de zomerperiode afhankelijk van de wateraanvoer uit het IJsselmeer via het A.G. Wildervanckkanaal, het Veendam-Musselkanaal en de Verlengde Hoogeveense Vaart. Het grondgebruik is overwegend agrarisch (akkerbouw) in een open landschap; er komt vrij weinig natuur in grotere aaneengesloten eenheden voor. In de Veenkoloniën treedt aanzienlijke bodemdaling op als gevolg van gaswinning, zoutwinning en veenoxidatie.

2.2 Beleid

Europees

Europese Kaderrichtlijn Water

Met het oog op het bereiken van een goede waterkwaliteit is sinds eind 2000 de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. Deze richtlijn moet er voor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is. De uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water vraagt inspanningen van verschillende partijen op internationaal, nationaal en regionaal niveau.

In Nederland is de Europese Kaderrichtlijn Water in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten vertaald. Belangrijk uitvloeisel is het opstellen van 'stroomgebiedbeheersplannen', waarin staat omschreven op welke wijze de waterkwaliteit in het betreffende stroomgebied kan worden verbeterd. In 2015 moet de nagestreefde ecologische en chemische toestand van het oppervlakte- en grondwater in de stroomgebieden zijn bereikt.

Rijk

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft het Rijk haar visie aan op de ruimtelijke- en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040. Dit betreft een nieuw, integraal kader dat de basis vormt voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. Voor de periode tot 2028 zijn de ambities van het Rijk in drie rijksdoelen uitgewerkt:

- vergroten van de concurrentiekracht door versterking van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- verbeteren van de bereikbaarheid;
- zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Wat betreft het aspect water wordt ingezet op kwaliteit waarbij (minimaal) wordt voldaan aan de (internationaal) geldende norm(en) uit de Europese Kaderrichtlijn Water en andere Europese richtlijnen met kwaliteitseisen. De bescherming en verbetering van de waterkwaliteit ligt bij het Rijk (rijkswateren) en de waterschappen (regionale wateren).

Het beheer van het watersysteem is gericht op het meebewegen met natuurlijke processen waar het kan en het bieden van weerstand waar het moet.

Waterveiligheid en de beschikbaarheid van voldoende zoet water (duurzame zoetwaterwinning) zijn streefpunten uit het rijksbeleid. Naast preventie als primaire pijler bij de bescherming tegen overstromingen, is het waterveiligheidsbeleid ook gericht op het beperken van de gevolgen van een overstroming door keuzes te maken in de ruimtelijke planning en door het op orde krijgen en houden van de rampenbeheersing (meerlaagse veiligheid). Deze aspecten stellen eisen aan ruimtelijke ontwikkelingen (onder andere klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling).

Wat betreft het aspect bodem wordt eveneens ingezet op het verbeteren en borgen van de milieukwaliteit, waarbij dient te worden voldaan aan de (internationaal) geldende normen (onder andere uit het Besluit bodemkwaliteit).

Nationaal Waterplan

In 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld, waarin het waterbeleid voor de periode 2009-2015 is opgenomen (opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding). Duurzaam waterbeheer is het algemene beleidsuitgangspunt in dit plan. In het landelijke beleidsdocument worden maatregelen beschreven die tot doel hebben de veiligheid en leefbaarheid in Nederland

te waarborgen (waaronder bescherming tegen overstromingen en voldoende en schoon water). Ook het benutten van de kansen die het water biedt, onder meer met betrekking tot het gebruik, is een uitgangspunt.

Waterbeleid 21e eeuw

Het rapport Waterbeleid 21e eeuw bevat een advies betreffende de wenselijke aanpassingen in de waterhuishouding van Nederland. Het beleidsdocument is ontwikkeld met het oog op het voorkomen van toekomstige wateroverlast.

Het hoofduitgangspunt van dit beleid is het bieden van meer ruimte voor water; water als ordenend principe. Hierbij wordt de trits 'vasthouden-bergen-afvoeren' als leidraad gehanteerd.

Provinciaal

Provinciaal Omgevingsplan en Omgevingsverordening

De provincie Groningen streeft naar een schone, gezonde en veilige leefomgeving met voldoende schoon water. Het beleid is gericht op het creëren van een duurzaam watersysteem met een efficiënt beheer. Het herstel van het natuurlijke karakter van de waterhuishouding staat hierbij voorop. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden mogelijkheden geschapen voor het vasthouden en bergen van water.

Het Groninger grondgebied is, ten aanzien van de waterhuishouding, verdeeld in gebruiksfuncties. Het plangebied heeft hoofdzakelijk de gebruiksfuncties 'landbouw' en 'natuur (inclusief bos)'.

In gebieden waar het agrarisch gebruik richtinggevend is, wordt het waterbeheer gericht op de landbouw en zijn de normdoelstellingen van de functie landbouw van toepassing. Het grond- en

oppervlaktewaterregime is zodanig, dat de vochttoestand van de bodem optimaal is voor het gewenste agrarisch gebruik.

In gebieden waar natuur richtinggevend is, wordt het waterbeheer afgestemd op het realiseren van de gewenste natuurdoelen en gelden de normdoelstellingen van de functie natuur. Hier worden pas verhoogde waterpeilen ingesteld als waterhuishoudkundig beheerbare eenheden zijn verworven, of als met de eigenaren en/of gebruikers overeenstemming is bereikt over de peilverhoging. In bosgebied kan de waterhuishouding, waar de hoofdfunctie dat toelaat, eveneens worden gericht op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden.

Daarnaast is het plangebied grotendeels voorzien van de aanduiding 'drinkwater'. In deze gebieden is op grond van de verordening een aantal handelingen, betrekking hebbend op het omgaan met schadelijke stoffen, verboden.

Waterschap

Waterbeheerplan

In het Waterbeheerplan 2010-2015 staat het waterbeleid van Waterschap Hunze en Aa's beschreven. In hoofdzaak richt het beleid zich op een veilig en duurzaam waterbeheer. Het waterschap maakt in zijn beheergebied onderscheid in verschillende (water)functies (aangesloten bij het Provinciaal Omgevingsplan) met verschillende doelstellingen. In het navolgende worden de functies en doelstellingen behandeld die aanwezig zijn in het plangebied.

1. Landbouw

Deze functie is toegekend aan vrijwel het gehele plangebied. Voor dit gebied geldt als doelstelling dat het grond- en oppervlaktewaterregime zodanig is dat de vochttoestand van de bodem optimaal is voor het gewenste agrarisch gebruik.

2. Natuur

In het plangebied liggen verspreid enkele kleinschalige natuurgebieden die de functie natuur en bos hebben. Het grond- en oppervlaktewaterregime in deze gebieden (waterstanden en -kwaliteit) is zodanig dat wordt voldaan aan de provinciale natuurdoelen.

3. Recreatie

Voor zover dit binnen de waterschapstaak past, wordt het waterbeheer afgestemd op gebieden waaraan een recreatiefunctie is toegekend en waarbij de beschikbaarheid van goed en voldoende water (mede) van belang is. Daarnaast is het waterschap betrokken bij recreatieve functies van oppervlaktewateren, zoals vaarwegen, viswateren en zwemwateren, het mogelijk maken van schaatstochten en het bijdragen aan recreatievormen als fietsen, wandelen en dagrecreatie. De waterhuishouding wordt primair afgestemd op de taakbelangen en de daarbij behorende gebruiksfuncties, maar wordt rekening gehouden met een recreatief medegebruik van de waterschapseigendommen.

4. Stedelijk gebied

Het waterschap is verantwoordelijk voor het beheer van het afwaterende oppervlaktewater in het stedelijk gebied. De waterkwaliteit in het stedelijk gebied dient te voldoen aan de gebiedsgerichte normering. Door de gemeenten worden, in overleg met het waterschap, diverse functies aan de kleinere wateren in de stedelijke kernen toegekend, zoals bijvoorbeeld belevingswater en/of natuurwater. Per functie zijn streefbeeld opgesteld. Samen met de gemeenten worden de inrichting en het onderhoud van deze wateren aangepast aan de functie.

Overig

Het waterschap heeft een aantal regionale waterkeringen in beheer. Dit betreft waterkeringen die door de provincie als zodanig zijn aangewezen. Deze keringen zijn van belang voor het bieden van veiligheid aan het achterliggende gebied. Binnen het plangebied zijn geen regionale waterkeringen aanwezig.

Gemeente

Het Waterplan Pekela is op 4 maart 2008 door de raad vastgesteld. Het waterplan beschrijft het gezamenlijke beleid en de gezamenlijke visie die de gemeente Pekela en het Waterschap Hunze en Aa's de komende vier tot tien jaar ten aanzien van water gaan voeren. Bij het opstellen van het waterplan zijn diverse sectoren van de gemeente en het waterschap betrokken. Te denken valt aan ruimtelijke ordening, beheer en rioleringen bij de gemeente en aan waterbeheer en zuiveringsbeheer bij het waterschap. Ook andere partijen hebben bijgedragen aan het waterplan. Deze zijn in de vorm van een klankbordgroep betrokken bij het proces. Specifiek voor Pekela zijn vier hierna genoemde aanleidingen voor het opstellen van het waterplan:

- optimaliseren van waterbeheer;
- oplossen van bestaande knelpunten;
- inrichten nieuwe woongebieden of herstructurering bestaande woongebieden;
- vernieuwen plannen ruimtelijke ordening (bestemmingsplannen/structuurplannen).

Hoofdstuk 3 Cultuurhistorie, landschap en archeologie

De ontwikkeling van het huidige landschap vindt haar basis in de bodem, de waterhuishouding, de natuurlijke vegetatie en de invloed die de mens in de loop van de tijd hierop heeft gehad. Door verschillen in reliëf, waterhuishouding en vruchtbaarheidstoestand van de bodem, heeft de mens het gebied op verschillende manieren in gebruik genomen. Hierdoor is het landschap ontstaan met eigen cultuurhistorische, visuele en functionele kenmerken.

3.1 Huidige situatie

Landschap en cultuurhistorie

Het landschap in Pekela heeft altijd een open karakter gehad. Bij het begin van de jaartelling was het een veengebied met hooguit wat ruigte en struiken, afgewisseld met zandkopjes waarop bosontwikkeling kon plaatsvinden. Naar het noorden ging het gebied over in het dal van een veenbeek. Bij de vervening en ontginning van het gebied is de openheid behouden gebleven. Daarbij is een rationeel waterstelsel ontstaan. Dit is geënt op het ontginningstelsel voor ontwatering en afvoer van turf en in een latere fase aanvoer van grondverbeteringsproducten. In eerste instantie is gebruikgemaakt van de bestaande natuurlijke waterloop de Pekel Aa. Door verdieping en kanalisatie van dit riviertje ontstond het Pekeler Hoofddiep. Op een aantal plaatsen is de natuurlijke loop nog herkenbaar. Het diep wordt nu gebruikt voor ontwatering en recreatievaart. Kenmerkend in de openheid zijn bebouwingslinten en een enkel veentje of bosje. De bebouwingslinten zijn ook te herkennen aan erfbeplanting en vaak aan bomenrijen langs de weg.

De verkavelingsstructuur van de gemeente Pekela wordt voor een groot deel gekenmerkt door het patroon van wijken en zwetsloten. In het gebied met wijken is de percelering in de loop der tijd aanzienlijk gewijzigd. Het merendeel van de dwarssloten is gedempt. Ook zijn de zwetsloten plaatselijk gedempt. Hierdoor is de perceelsgrootte sterk toegenomen. De Pekela's laten een opstreckende verkavelingsvorm zien met bewoning, op de kavels ontstaan door de wijze van ontginning. De kavellengte is soms bijzonder groot, terwijl de breedte is bepaald door de ontginningsbreedte. De kavelrichting is grotendeels bepaald door de wijze van ontginning. De wijken waren meestal georiënteerd op de hoogteverschillen, ze werden gegraven tegen de helling van het veen op. Bij Nieuwe Pekela maakte het hoofddiep een bocht en doordat de kavelrichting parallel bleef lopen met die bij Oude Pekela, ontstonden kavels met kenmerkende scheve aansluitingen.

In het plangebied liggen enkele dekzandruggen die lokaal van belang zijn. Deze hebben op basis van de Provinciale Omgevingsverordening een beschermende regeling gekregen (Waarde - Landschap).

Op onderstaande kaart zijn de voornaamste landschappelijke kenmerken van de gemeente Pekela inzichtelijk gemaakt.

Archeologie

Binnen de gemeentegrenzen is een aantal archeologische terreinen aanwezig die een zekere bescherming genieten; van wettelijk beschermde terreinen met reeds bekende vondsten tot gronden waar een hoge verwachting aanwezig is op het aantreffen van archeologische resten (gebieden waar met het oog op (de historie van) de omgeving, archeologische vondsten zijn te verwachten). Ook historische boerderijplaatsen en pastorieën worden onder de archeologisch waardevolle terreinen geschaard vanwege de grote trefkans op oude bewoningssporen. In de

gemeentelijke 'Nota Archeologiebeleid' is dit alles overzichtelijk gerangschikt. Samengevat bevinden zich in de gemeente de volgende archeologische en cultuurhistorische waarden:

- archeologisch waardevolle terreinen (AMK);
- oude kerken en begraafplaatsen;
- boerderijplaatsen;
- verdedigingslinie van Winschoten naar het Hoetmansmeer;
- historische bebouwingsclusters;
- historische dorpskernen en bebouwing;
- scheepswerven;
- oude verlaten/vallaten of sluiscomplexen;
- cultuurhistorisch en landschappelijk waardevolle waterlopen en andere lijnelementen;
- molens;
- archeologische verwachtingswaarden.

3.2 Beleid

Europees beleid

Het Verdrag van Valletta / Malta

Het Verdrag van Malta (Valletta) is op 16 januari 1992 ondertekend door de ministers van Cultuur van de landen aangesloten bij de Raad van Europa (Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur). Het Verdrag heeft als doel archeologische waarden in Europa te beschermen als onvervangbaar onderdeel van het cultureel erfgoed. Het accent ligt hierbij op het streven naar behoud en beheer van archeologische waarden in de bodem en op het zoveel mogelijk beperken van (de noodzaak van) archeologische opgravingen.

Hoewel het Verdrag van Malta al in 1998 is goedgekeurd door de Eerste en Tweede Kamer, heeft de implementatie ervan pas in 2007 plaatsgevonden. Bij de ratificatie van dit verdrag zijn de artikelen 5 en 6 voor de Nederlandse regering de kernpunten geweest. Met name deze artikelen hebben een doorvertaling gekregen in de huidige wetgeving op het gebied van de archeologische monumentenzorg en ruimtelijke ordening:

- artikel 5:

het Verdrag bepaalt dat archeologische waarden voortaan expliciet dienen te worden meegenomen bij de besluitvorming over ruimtelijke ingrepen en dat de archeologische waarden waar mogelijk dienen te worden ontzien. Wanneer bescherming en inpassing van terreinen met archeologische waarden echter niet mogelijk is, zal de historische informatie door middel van verantwoord archeologisch onderzoek moeten worden veiliggesteld;

- artikel 6:

de veroorzaker van de bodemverstoring is verantwoordelijk voor het vroegtijdig (laten) uitvoeren van noodzakelijk archeologisch (voor)onderzoek en de financiering daarvan, het zogenaamde principe van 'de verstoorder betaalt'.

Herziening van het archeologiebestel, de komst van marktconform opererende archeologische bedrijven en de introductie van een kwaliteitssysteem zijn bijkomende aspecten die in het kader van de implementatie hebben plaatsgevonden.

Rijk

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Uit de SVIR blijkt dat het bieden van ruimte voor het behoud en de versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteiten als nationaal belang wordt gezien. De landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten geven namelijk identiteit aan een gebied.

Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz)

De implementatie van het Verdrag van Malta heeft geleid tot de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz). De Wamz is een wijzigingswet die tot aanpassing van de Monumentenwet 1988, de Woningwet, de Ontgrondingenwet en de Wet milieubeheer heeft geleid. Ook in de Wet ruimtelijke ordening (van kracht per 1 juli 2008) en het Besluit ruimtelijke ordening heeft de archeologie zijn plek gekregen.

In april 2006 is het wetsvoorstel (Wamz) door de Tweede Kamer goedgekeurd en in december 2006 volgde de Eerste Kamer. Op 21 december 2006 is daarmee de Wet op de archeologische monumentenzorg een feit geworden. De inhoud ervan is per 1 september 2007 van kracht geworden.

Monumentenwet 1988

Een van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta, namelijk het rekening houden met en ontzien van archeologische waarden bij de besluitvorming over ruimtelijke ingrepen, is terug te vinden in de artikelen 38a t/m 41 van de Monumentenwet 1988.

In Artikel 38a wordt gesteld dat de gemeenteraad bij de vaststelling van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet op de ruimtelijke ordening (2008) en bij de bestemming van de in het plan begrepen grond, rekening houdt met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. In de andere artikelen wordt geregeld dat de gemeente een aanvrager van een omgevingsvergunning kan verplichten tot het overleggen van een archeologisch rapport (i.e. archeologisch vooronderzoek).

Wet ruimtelijke ordening en Besluit ruimtelijke ordening

Binnen de Wet ruimtelijke ordening (Wro) vormt het bestemmingsplan een belangrijk instrument. De gemeente bepaalt door middel van het bestemmingsplan welke inrichting, bebouwing en welk grondgebruik in het plangebied is toegestaan.

De Wro biedt de mogelijkheid om aan een gebied één of meer bestemmingen toe te kennen, waaronder die van de dubbelbestemming 'waarde archeologie'. Dit biedt de mogelijkheid om door middel van het toekennen van een archeologische bestemming en de daaraan verbonden regels en beperkingen (verwachte) archeologische waarden binnen een gebied te beschermen.

Het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) is een nadere uitwerking van de Wro en bevat onder meer bepalingen over bestemmingsplannen, tegemoetkoming in schade en grondexploitatie. In het Bro staat onder artikel 3.1.6 aangegeven dat een bestemmingsplan evenals een ontwerp hiervoor vergezeld moeten gaan van een toelichting, waarin onder andere een beschrijving wordt neergelegd van de wijze waarop met de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden (Bron: Nota Archeologiebeleid, Libau, 2010).

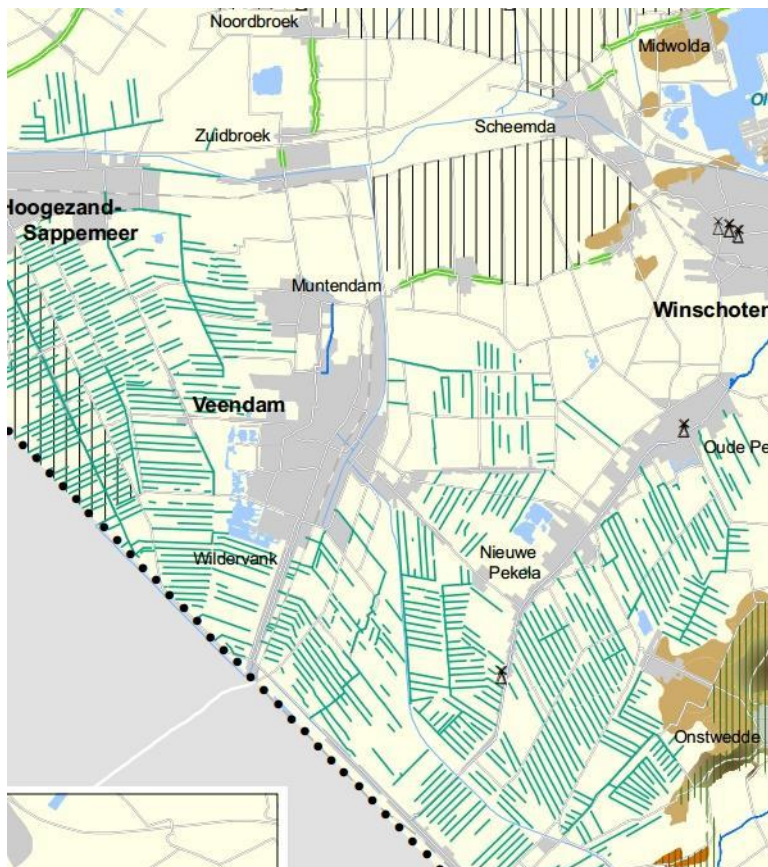
Vanaf 1 januari 2012 zijn gemeenten op basis van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), verplicht cultuurhistorische waarden mee te laten wegen in de totstandkoming van een bestemmingsplan. In de toelichting op een bestemmingsplan wordt daarom: 'een beschrijving gegeven van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden'.

Provincie

Aan de hand van onder meer kernkarakteristieken is de provincie onderverdeeld in 11 gebieden met elk hun eigen landschapstypen en karakteristieken. De in het plangebied aanwezige kernkarakteristieken, die een zekere bescherming genieten zijn:

- traditionele windmolens;
- gebied met karakteristieke waterlopen.

Ter behoud van deze karakteristieke (landschappelijke) waarden zijn in het voorliggend bestemmingsplan de specifieke regelingen, zoals benoemd in de Omgevingsverordening, integraal opgenomen (Water - Karakteristieke waterloop, Waarde - Landschap, Waarde - Cultuurhistorisch waardevolle lijnen).

Figuur: uitsnede kaart 'Kernkarakteristieken' Provinciaal Omgevingsplan

Het versterken van het eigen karakter van de provincie Groningen is het centrale uitgangspunt van het provinciaal beleid. Gestreefd dient te worden naar een goed ingericht en verzorgd landschap, met duurzaam behoud van de kernkarakteristieken van de verschillende landschapstypen. Hierbij wordt ingezet op:

- behoud en versterking van het karakter, de diversiteit en de belevingswaarde van het landschap;
- behoud en versterking van de cultuurhistorische, ecologische, archeologische en aardkundige waarden van het landschap;
- toevoegen van kwaliteit aan het landschap bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Gemeente

Nota archeologiebeleid

Op 5 juni 2012 heeft de raad de 'Nota archeologiebeleid' vastgesteld. In hoofdstuk 7 van de Nota archeologiebeleid is het gemeentelijke beleid weergegeven. In samengevatte vorm gelden de volgende beleidsuitgangspunten:

- de gemeente Pekela zet in op het behoud van waardevolle archeologische, cultuurhistorische en cultuurlandschappelijke relicten. Behoud betekent dat behoud 'in situ' (ter plekke) wordt nagestreefd;
- de gemeente eist bij planvoornemens in gebieden waar archeologische resten worden verwacht (deze gebieden zijn op de beleidskaart archeologie aangegeven) minimaal een bureauonderzoek;
- in het buitengebied streeft de gemeente Pekela behoud van archeologische en cultuurhistorische vindplaatsen na. Wijzigingen aan het maaiveld (egalisaties, afgraven en ontgronden) en diepe bodembewerkingen (mengwoelen, diepploegen e.d.) zullen doorgaans niet worden toegestaan. Op vergunningaanvragen wordt geadviseerd door een onafhankelijke organisatie met professionele archeologische kennis. Delen van het buitengebied zijn op basis van vastgestelde bodemverstoringen of op basis van een geringe kans op de aanwezigheid van archeologische resten vrijgesteld van onderzoeksverplichting (zie hiervoor de Beleidskaart Archeologie).

Hoofdstuk 4 Natuur en ecologie

4.1 Huidige situatie

Ten behoeve van een voorliggend bestemmingsplan wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Onderdeel van die procedure is een Passende Beoordeling waarin wordt ingegaan op de effecten van het bestemmingsplan op gevoelige natuurwaarden.

Die effecten worden bepaald op basis van een analyse van aanwezige natuurwaarden. De voornaamste natuurwaarden worden na afronding van de genoemde analyse op deze plaats beschreven.

4.2 Beleid

Rijk

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (2002) schrijft voor dat voldoende zorg in acht dient te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat dient te worden onderzocht of door nieuwe plannen bedreigende situaties ontstaan in de leefomgeving van flora en fauna die in of direct rond het plangebied voorkomen. De aard van de ingreep speelt daarbij een belangrijke rol.

In de Flora- en faunawet is tevens het soortenbeleid van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd (maatregelen voor soortenbescherming op Europees niveau).

Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 zijn ook de bepalingen ten aanzien van gebiedsbescherming, gesteld vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, verwerkt. De volgende gebieden genieten een bescherming op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

- Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebied);
- staatsnatuurmonumenten (gebieden in eigendom van de staat);
- beschermde natuurmonumenten (gebieden die in eigendom zijn van particulieren, waaronder
- terreinbeheerders);
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie dit. Binnen het plangebied zijn geen beschermde gebieden aangewezen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Meest nabijgelegen gebieden betreffen:

- Zuidlaardermeergebied;
- Drouwenezand;
- Lieftingsbroek;
- Drentsche Aa-gebied.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden zijn behouden is één van de rijksdoelen.

Om flora- en faunasoorten in staat te stellen op lange termijn te overleven en zich te ontwikkelen, is het behoud van leefgebieden en de mogelijkheid om zich te kunnen verplaatsen tussen leefgebieden essentieel.

In het rijksbeleid worden de (begrensde) gebieden van de (herijkte) Ecologische Hoofdstructuur aangemerkt als onderdeel van de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.

Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies dit natuurnetwerk met de juiste ruimtelijke, water- en milieucondities voor kenmerkende ecosystemen van (inter)nationaal belang.

Nieuwe plannen, projecten of handelingen binnen de EHS zijn slechts toegestaan als de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied niet worden aangetast.

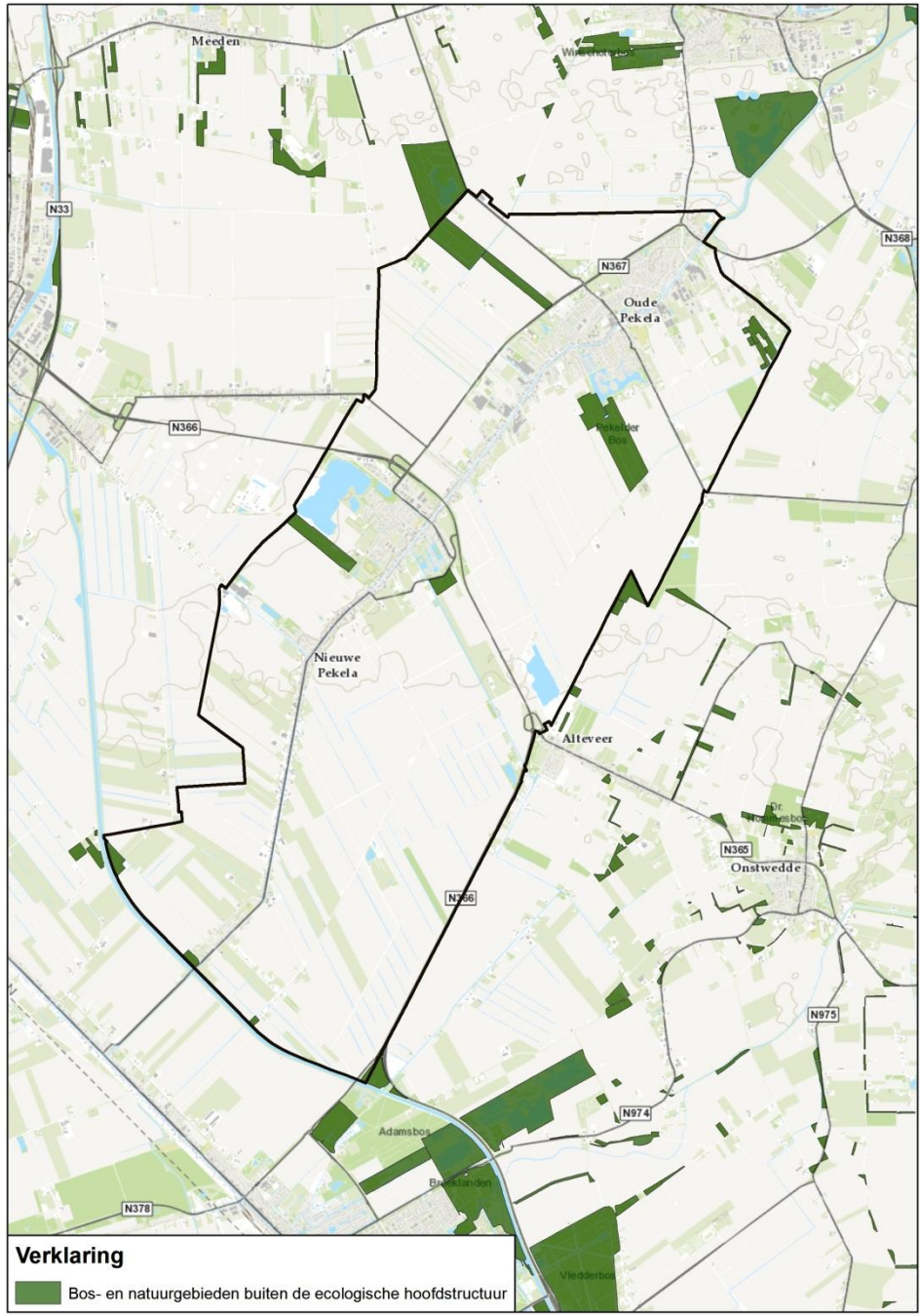
Provincie

Provinciaal Omgevingsplan/Omgevingsverordening/Natuurbeheerplan

De provincie heeft EHS-gebieden aangewezen die in het kader van de aanwezige natuurwaarden een zekere bescherming genieten. In de EHS-gebieden wordt gestreefd naar een hoge kwaliteit van natuur en landschap. Daarnaast is ook ruimte voor (extensief) medegebruik, zoals wandelen, fietsen en kanoën. De agrarische sector kan een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren en handhaven van de basiskwaliteit van de EHS-gebieden. De provincie stimuleert natuur op landbouwgronden via subsidies voor agrarisch natuurbeheer. Agrariërs binnen de EHS kunnen hun bedrijf daarnaast zonder extra beleidsbeperkingen voortzetten. Uitbreiding kan echter wel op beperkingen stuiten.

Binnen de gemeente Pekela komen geen EHS-gebieden voor.

Ook buiten de EHS zijn gebieden aanwezig met kenmerkende en belangrijke natuurwaarden zoals bossen en landbouwgronden. Ook deze gebieden genieten een zekere bescherming ter behoud, herstel en ontwikkeling van de aanwezige waarden. Op onderstaande kaart zijn de natuurgebieden buiten de EHS aangegeven.

Figuur: Uitsnede Natuurbeheerplan Groningen

Hoofdstuk 5 Landbouw

5.1 Huidige situatie

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het aantal agrarische bedrijven in de gemeente Pekela opgenomen. Iedere bedrijfstak kent een ander verloop tussen 2001 en 2013. De tabel laat zien dat het totale aantal agrarische bedrijven sinds 2001 is afgenomen.

Akkerbouw kent de grootste daling van het aantal bedrijven. De bedrijven met grasland en groenvoedergewassen kenden zowel een daling van het aantal bedrijven als een stijging; voor het aantal bedrijven met graasdieren als hokdieren is sprake van een afname, al is in 2011 een stijging van het aantal bedrijven met graasdieren.

Vanaf 2011 is bij iedere tak sprake van een minder sterke daling, constante voortgang of zelfs een lichte stijging van het aantal bedrijven.

jaar	Totaal	Akkerbouw	Graasdieren	Hokdieren
2001	63	56	28	3
2002	62	54	29	3
2003	60	52	30	3
2004	58	52	28	3
2005	58	51	29	2
2006	55	49	26	3
2007	52	46	26	2
2008	50	44	26	2
2009	51	43	25	2
2010	51	45	24	2
2011	51	41	21	2
2012	52	40	23	1
2013	54	40	24	1

Tabel. Aantal agrarische bedrijven, akkerbouwbedrijven, bedrijven met graasdieren en bedrijven met hokdieren (bron: CBS)

Voor alle takken van agrarische bedrijven in de gemeente Pekela geldt dat het aantal in 2012 kleiner is dan het aantal in 2001. Wanneer die afname vervolgens wordt vergeleken met de ontwikkeling van het grondgebruik per bedrijf, blijkt dat het aantal agrarische bedrijven weliswaar afneemt, maar dat de bestaande agrarische bedrijven gemiddeld groter worden qua grondgebruik.

5.2 Beleid

Rijk

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Het rijksbeleid met betrekking tot de landbouw is niet zozeer gericht op de (on)mogelijkheden met betrekking tot de bedrijfsvoering, maar meer op de landbouw in relatie tot het omringende landschap, onder meer op het gebied van natuur, milieu, waterbeheer en landschap. Het Rijk zet in op de verduurzaming van het Europees Landbouwbeleid (GLB) waarbij grondeigenaren kunnen worden gestimuleerd en beloond bij maatschappelijke prestaties op de voorgenoemde terreinen.

Provincie

Provinciaal omgevingsplan/Omgevingsverordening

- Algemeen

Hoewel het aantal bedrijven afneemt, is de hoeveelheid landbouwgrond in Groningen afgelopen jaren vrijwel stabiel gebleven. Dat komt doordat de overblijvende bedrijven groter worden. De provincie biedt mogelijkheden voor grootschalige landbouw. In sommige gebieden is grootschalige landbouw niet mogelijk. Dan kan een verplaatsing van de boerderij de oplossing zijn. De Veenkoloniën, het Oldambt, het Hogeland en de waddenkust zijn de gebieden die de ruimte krijgen voor moderne en grootschalige landbouw. Daarbij is het wel belangrijk dat bedrijfsgebouwen goed in het landschap passen. Hiervoor zijn nadere regels opgesteld (zie verderop).

Moderne grootschalige boerenbedrijven zijn niet meer te vergelijken met de boerderijen van vroeger. Het zijn bedrijvencomplexen met grote schuren, stallen en silo's. Dit heeft grote gevolgen voor het landschap en in sommige gebieden leidt dit tot problemen. Voor agrariërs die mogen uitbreiden gelden regels. Agrarische bedrijven mogen alleen uitbreiden binnen bouwgrenzen die in het bestemmingsplan van de gemeente zijn aangegeven. Ook de productie en opslag van duurzame energie uit organisch materiaal moeten binnen deze bouwgrenzen gebeuren. Installaties voor grootschalige productie van biomassa horen thuis op een bedrijventerrein.

De provincie staat nieuwe agrarische bouwpercelen voor grondgebonden agrarische bedrijven slechts onder strikte voorwaarden toe. Nieuwvestiging van een hoofd- of neventak intensieve veehouderij is niet mogelijk.

- Oppervlakte bouwpercelen: algemeen

In zijn algemeenheid geldt dat gemeenten in hun bestemmingsplannen bij recht bouwpercelen tot 1 ha mogen opnemen. Deze bouwpercelen dienen kenbaar op de verbeelding van het bestemmingsplan te worden aangegeven.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met betrekking tot de uitbreiding van een agrarisch bouwperceel speelt de provinciale maatwerkbenadering een rol. Bij uitbreidingen van het agrarisch bouwperceel boven de 1 ha geldt bijvoorbeeld een goede landschappelijke inpassing als voorwaarde. Om dit te waarborgen, is hiervoor in de Provinciale Omgevingsverordening (POV) het volgende opgenomen (artikel 4.19a): "Indien een bestemmingsplan voorziet in de uitbreiding van een agrarisch bouwperceel tot een omvang groter dan één hectare, bevat de toelichting op het plan een beschrijving van de wijze waarop bij de situering, omvang en

vormgeving van het agrarisch bouwperceel, alsmede de in de bij het plan behorende regels rekening is gehouden met:

1. de historisch gegroeide landschapsstructuur; voor de Regio's Noord en Oost is dit nader uitgewerkt in de Nota 'Agrarische bouwblokken en landschap';
2. het houden van afstand tot andere ruimtelijke elementen;
3. de toereikendheid van de infrastructurale ontsluiting;
4. de evenwichtigheid van de ordening, maatvoering en vormgeving van bedrijfsgebouwen;
5. de inpasbaarheid van de erfinrichting in het landschapstype;
6. de wenselijkheid om voor de bedrijfsvoering niet meer in gebruik zijnde opstallen met uitzondering van monumentale of karakteristieke gebouwen op het bouwperceel c.q. het (te) verlaten bouwperceel te saneren;
7. het woon- en leefklimaat van direct omwonenden;
8. het aspect nachtelijke lichtuitstraling.

Bij uitbreiding van het bouwperceel tot een omvang van 2 ha vindt de maatwerkbenadering plaats onder gemeentelijke regie".

- Oppervlakte bouwpercelen: grondgebonden agrarische bedrijven

In aanvulling op het hiervoor genoemde beleid, is in de POV bepaald dat een bestemmingsplan in ieder geval niet mag voorzien in uitbreiding van grondgebonden agrarische bedrijven tot meer dan 2 ha. Uitbreiding van bouwpercelen vanaf 2 ha tot maximaal 4 ha is slechts mogelijk na een tussen provincie en gemeente gesloten bestuursovereenkomst waarin procesafspraken zijn neergelegd (onder andere ten aanzien van de landschappelijke inpassing) en op grond waarvan door de provincie nadere regels zijn gesteld. Daarbij geldt als voorwaarde dat uitbreidingen boven 2 ha zijn gekoppeld aan een benodigde kwaliteitsverbetering ten aanzien van de duurzame ontwikkeling (Groninger Verdienmodel).

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet overigens niet in bouwpercelen groter dan 2 ha.

- Oppervlakte bouwpercelen: intensieve veehouderijen

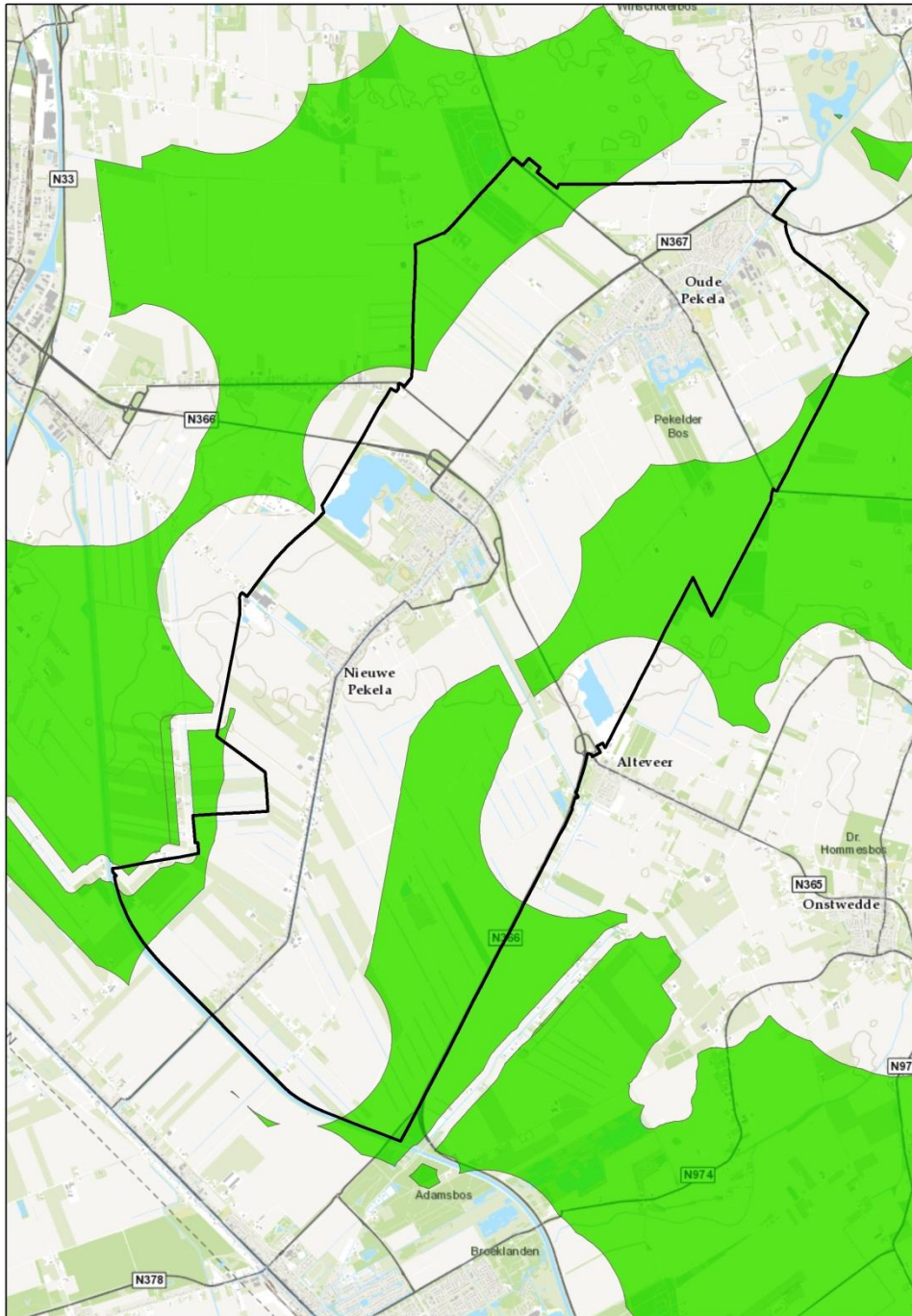
In het provinciaal beleid wordt onder intensieve veehouderijen gerekend: de niet grondgebonden agrarische bedrijven die, zelfstandig of als neventak, (nagenoeg) geheel in gebouwen varkens, pluimvee, vleeskalveren en/of pelsdieren houden.

Het biologisch houden van dieren conform de Landbouwkwaliteitswet en het houden van melkrundvee, schapen en/of paarden betreft een grondgebonden bedrijfsvoering. Ook agrarische bedrijven die gebruikmaken van het Freiland systeem (vrije- uitloopsysteem) worden niet aangemerkt als intensieve veehouderijen.

Wat betreft de uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande intensieve veehouderijen kent het provinciale beleid een gebiedsindeling op basis van de kwetsbaarheid van de omgeving. Bij de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen wordt uitgegaan van zogenaamde witte, gele en groene gebieden. Per gebied gelden regels met betrekking tot het maximaal toegestane stalvloeroppervlak bij bestaande intensieve veehouderijen:

- witte gebieden: geen uitbreidingsruimte;
- gele gebieden: maximaal 5.000 m² stalvloeroppervlak toegestaan;
- groene gebieden: maximaal 7.500 m² stalvloeroppervlak toegestaan.

Het buitengebied van de gemeenten Pekela bestaat alleen uit witte en groene gebieden. De gele gebieden zijn in dit geval niet van toepassing. Navolgende kaart maakt dat inzichtelijk.

Gebiedenkaart intensieve veehouderij Pekela

Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen boven de genoemde oppervlaktes is slechts onder zwaarwegende voorwaarden mogelijk, zoals:

- uitbreiding dient noodzakelijk te zijn vanuit aangescherpte milieukwaliteitseisen;
- uitbreiding ten behoeve van het verbeteren van het dierenwelzijn (de netto beschikbare leefruimte voor het dier wordt vergroot).

Aanvullend wordt hierbij opgemerkt dat het aantal vergunde dieren niet mag toenemen.

- Beleid ten aanzien van bebouwing

Ten aanzien van agrarische bedrijfsbebouwing is in de POV opgenomen dat in principe alle bebouwing binnen het agrarisch bouwperceel dient te worden opgericht. Slechts

(terrein)afscheidings en schuilstallen (maximum oppervlak 25 m² en maximum hoogte 3 m) mogen buiten het bouwperceel worden opgericht.

Onder voorwaarden is de oprichting van mestzakken, mestbassins, kuilvoer-plaatsen en sleufsilos direct aansluitend op het bouwperceel mogelijk en/of mestbassins op een veldkavel. Gedeputeerde Staten kunnen hiertoe nadere regels vaststellen en aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid toekennen hiervoor een omgevingsvergunning te verlenen. Op mestopslag buiten het bouwperceel wordt in hoofdstuk 11 nader ingegaan.

In het provinciaal beleid wordt geen maximum gesteld aan de omvang van agrarische bebouwing op het bouwperceel. In principe mag derhalve 100% worden bebouwd, hetgeen overigens allerm minst als reëel kan worden beschouwd. Alleen voor intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven gelden in het provinciale beleid oppervlaktebeperkingen.

- Provinciale Omgevingsvisie en -verordening 2015-2019

Vanaf maart 2015 heeft de nieuwe ontwerp Provinciale Omgevingsvisie en -verordening voor inspraak ter inzage gelegen. Inmiddels is een nieuw college van GS aangetreden dat heeft aangekondigd een sterk gewijzigde omgevingsvisie en -verordening in procedure te zullen brengen. Gelet op de planning van dit herziene provinciale beleid, gaat de gemeente vooralsnog voor dit bestemmingsplan uit van de geldende provinciale omgevingsverordening. In verband daarmee wordt vooralsnog ook uitgegaan van de noodzaak om op het punt van de agrarische schaalvergroting een bestuursovereenkomst met de provincie te sluiten.

Hoofdstuk 6 Recreatie

6.1 Huidige situatie

De gemeente Pekela beschikt over een landschappelijk en (cultuur)historisch waardevol buitengebied (zie ook paragraaf 3.1). Dit maakt de gemeente aantrekkelijk voor toeristen. In het gebied is een aantal verblijfsrecreatieve functies aanwezig (campings, recreatiehoeves) en een natuur- en recreatiegebied (Het Heeresmeer).

Een fijnmazige structuur van wandel-, fiets- en ruitersporen ontbreekt; het recreatieve verkeer wordt merendeels over de landbouwwegen geleid. De provincie Groningen beschikt sinds april 2012 over een fietsknooppuntennetwerk (de provincie Groningen is de trekker hiervan). In de gehele provincie zijn fietsroutes via knooppunten (meestal kruisingen van wegen/fietspaden) met elkaar verbonden.

6.2 Beleid

Rijk

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In het rijksbeleid worden geen expliciete uitspraken gedaan over de (on)mogelijkheden van (nieuwe) ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme.

Wel wordt een aantal punten benoemd die een samenhang vertonen met de aspecten recreatie en toerisme, waaronder:

- het verbinden van de winning van oppervlaktedelfstoffen met recreatieve ontwikkelingen;
- borging van het bestaande netwerk van recreatieve vaarwegen uit het Basisrecreatietoervaartnet;
- het belang van een vitaal en mooi landelijk gebied voor een goed leef- en vestigingsklimaat voor
- recreatie en toerisme.

Provincie

Provinciaal Omgevingsplan en Omgevingsverordening

De provincie Groningen zet in haar beleid in op meer toerisme en recreatie. Zo wordt ruimte geboden aan het toeristisch bedrijfsleven om nieuwe investeringen te doen. De routestructuren, de cultuurhistorisch, archeologisch en landschappelijk waardevolle objecten en natuurterreinen die in de afgelopen decennia zijn aangelegd, vormen een basis voor dergelijke investeringen.

Ook liggen mogelijkheden in het oprichten van nieuwe verblijfsrecreatie(terreinen), de realisatie van nieuwe wandel-, fiets- en vaarroutes en het verzorgen van culturele activiteiten en grote evenementen.

In de Omgevingsverordening stelt de provincie tevens regels ten aanzien van verblijfsrecreatieve ontwikkelingen, waaronder het tegengaan van permanente bewoning van recreatiewoningen.

Gemeente

Facetbestemmingsplan kleinschalige verblijfsrecreatie

In 2008 stelde de gemeenteraad het facetbestemmingsplan kleinschalige verblijfsrecreatie vast. Het bestemmingsplan geeft een algemeen verbod aan voor kleinschalig kamperen in de gemeente en geldt als aanvulling op alle geldende bestemmingsplannen. Daarnaast wordt

genoemd onder welke voorwaarden een ontheffing kan worden verleend voor kleinschalig kamperen (zie verder hoofdstuk 11). Uitgezonderd van het verbod zijn de twee reeds bestaande, toegestane kleinschalige kampeerterreinen op de percelen Zuiderveensterweg 5 te Oude Pekela en Wedderweg 141 te Oude Pekela.

Hoofdstuk 7 Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid

7.1 Huidige situatie

Wonen

Van oudsher is de woonbebouwing geconcentreerd langs de linten en dan met name het doorgaande lint 'Oude Pekela - Nieuwe Pekela'. Dit verklaart waarom zich in het buitengebied relatief weinig verspreide woonbebouwing bevindt. Uitsluitend in het uiterste noordoosten van het plangebied bevindt zich een in het oog springend wooncluster.

Tegenwoordig willen veel mensen de drukte van alledag ontvluchten en in het buitengebied gaan wonen. Het aantal burgerwoningen in het buitengebied zal de komende jaren daardoor toenemen. Dit is overigens niet het gevolg van nieuwbouw in het buitengebied, maar van het feit dat (voornamelijk de kleinere) agrarische bedrijven hun bedrijfsvoering staken en de bedrijfswoningen vervolgens als burgerwoning in gebruik worden genomen. Het is te verwachten dat deze trend de komende jaren zal doorzetten (zie ook hoofdstuk 5.1).

Op dit moment is ook een verschuiving te zien van (tweede) bedrijfswoningen die in gebruik worden genomen als reguliere woning en daarmee feitelijk geen onderdeel meer zijn van het agrarisch bedrijf. Op grond van de Wet Plattelandswoningen bestaan hiervoor goede mogelijkheden.

Niet-agrarische bedrijvigheid

Bedrijvigheid in het buitengebied is een fenomeen dat de laatste decennia sterk in opkomst is. Ook in het plangebied komt een aantal niet-agrarische bedrijven voor. Ook bedrijventerrein De Doorsnee maakt onderdeel uit van het plangebied.

7.2 Beleid

Rijk

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Het Rijk streeft ernaar dat woon- en werklocaties in steden en dorpen aansluiten op de (kwalitatieve) vraag en dat hierbij zoveel mogelijk locaties voor transformatie en herstructurering worden benut.

Wat betreft woningen speelt de zorg voor voldoende omvang, kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad een belangrijke rol.

Het beleid beschrijft geen uitgangspunten die specifiek op het buitengebied van toepassing zijn.

Wet Plattelandswoningen

Op 1 januari 2013 is wetgeving omtrent plattelandswoningen in werking getreden. Deze wetgeving is van toepassing op (voormalige) agrarische bedrijfswoningen die op dit moment als burgerwoning in gebruik zijn. De kern van deze wetgeving is dat de woning mag worden bewoond door iemand die geen functionele binding heeft met het agrarische bedrijf. Deze woning geniet echter geen bescherming tegen de (nadelige) milieueffecten van het agrarische bedrijf waartoe de woning voorheen behoorde. Ten aanzien van nabijgelegen veehouderijen geldt dat deze '(voormalige) agrarische bedrijfswoningen' op grond van de Wet geurhinder en veehouderij een geringere bescherming genieten dan reguliere burgerwoningen.

Mantelzorg

Per 1 november 2014 is in bijlage II van het Besluit omgevingsrecht een regeling opgenomen om een deel van een woning of een al dan niet vrijstaand bijbehorend bouwwerk vergunningvrij te gebruiken als mantelzorgwoning. Daarbij is het mogelijk dat de mantelzorgwoning wordt gebruikt door de persoon die mantelzorg ontvangt of door degene die de mantelzorg verleent. Buiten de bebouwde kom mag bovendien bovenop de totale toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken tijdelijk een verplaatsbare mantelzorgunit worden geplaatst van maximaal 100 m².

In alle gevallen moet de zorgbehoevende wel door middel van een officiële verklaring de noodzaak van een mantelzorgwoning (kunnen) aantonen. Ook is wettelijk vastgelegd dat de mantelzorgwoning na beëindiging van de mantelzorg weer teruggebracht wordt tot een ruimte die functioneel ondergeschikt is aan het hoofdgebouw, dat wil zeggen dat de eventuele slaapkamer, keuken of badkamer in de mantelzorgwoning weer ontmanteld of gesloopt moet worden. Dit ontmantelen of slopen geldt alleen voor een vrijstaand gebouw dat op een grotere afstand dan 4 meter van het oorspronkelijke hoofdgebouw ligt.

Provincie

Omgevingsverordening

De provincie Groningen stelt in haar beleid stringente voorwaarden aan nieuw ruimtebeslag voor woningen; zowel aan uitbreiding (onder andere via een maximum bebouwingsoppervlak) als aan nieuwvestiging. Wat betreft nieuwvestiging is in het provinciaal beleid de mogelijkheid benoemd om (onder voorwaarden) een woning te realiseren als invulling van een open plek in een bestaand bebouwingslint.

Daarnaast liggen mogelijkheden voor nieuwe woningen in vrijkomende agrarische bebouwing: een zelfstandige woonfunctie is toegestaan in het hoofdgebouw mits op het perceel reeds een (bedrijfs)woning aanwezig is.

Indien een bestemmingsplan voorziet in nieuwe woningen, dient te worden aangetoond dat deze nieuwbouw past binnen de regionale woonvisie. Daarbij is aangegeven dat de afspraken omtrent de woningbouwcapaciteit niet gelden voor bedrijfswoningen, functiewijziging van een bedrijfswoning in het buitengebied in één woning (bij vrijgekomen (agrarische) bedrijfsbebouwing) en nieuwbouw ten behoeve van huisvesting van ouderen en/of gehandicapten ter vervanging van niet zelfstandige woonruimte voor deze doelgroep.

Gemeente

Beleidsnotitie 'Bedrijvigheid aan huis' (2007 en 2013)

De beleidsnotitie geeft een afwegingskader voor het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van de bepalingen van een bestemmingsplan bij een woonbestemming. In de beleidsnotitie zijn beleidsregels opgesteld waarin staat beschreven hoe kan worden omgegaan met een aanvraag om omgevingsvergunning voor het starten van een bedrijf aan huis.

Voor het toestaan van een bedrijf aan huis wordt getoetst aan criteria. Deze criteria zijn in 2013 aangepast. Daarnaast is ook de lijst met toegestane bedrijven aangepast. In hoofdstuk 11 staat aangegeven op welke wijze deze beleidsnotitie is vertaald in de regels.

Hoofdstuk 8 Overige functies

8.1 Delfstoffen

Huidige situatie

Het Groninger gasveld is van belang voor de nationale gaswinning. In de gemeente Pekela bevindt zich een gaslocatie die wordt gebruikt voor exploitatie- en exploratiedoeleinden. Deze installatie is planologisch gezien relevant vanwege onder meer de aspecten veiligheid en geluid, waarmee rekening dient te worden gehouden bij toekomstige ontwikkelingen.

Beleid

Relatie met beleid externe veiligheid

Gaslocaties vallen onder de regelgeving van de Mijnbouwwet, maar binnenkort onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Om deze reden is in het hoofdstuk externe veiligheid nader op deze locaties ingegaan.

Rijk

De (diepe) ondergrond staat de laatste jaren voortdurend in de belangstelling, onder meer voor de opslag (terugneembaar) of berging (niet terugneembaar) van afvalstoffen. Het Rijk is bezig een integrale visie op het duurzaam gebruik van de ondergrond op te stellen.

In de diepe ondergrond worden gas, olie en zout gewonnen. Daarnaast worden als bouwgrondstoffen ook de oppervlakedelfstoffen zand en klei gewonnen. Provincies moeten, afhankelijk van de voorraden, zoveel mogelijk voorzien in hun eigen behoefte aan bouwgrondstoffen. Een zuinig en duurzaam gebruik van de voorraden is daarom geboden. Op of nabij winplaatsen van delfstoffen mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die deze winning blijvend onmogelijk maken. Delfstoffenwinning kan negatieve effecten veroorzaken voor de omgeving, zoals bodemdaling en aantasting van het landschap.

Provincie

De provincie biedt op het vasteland mogelijkheden voor de winning van delfstoffen en de bijbehorende infrastructuur. Die moeten worden ingepast in de ruimtelijke structuur van landbouw, natuur en landschap. Eventuele schade als gevolg van de winning, bijvoorbeeld door bodemdaling en trillingen, moet worden vergoed.

De diepe ondergrond van Groningen wordt daarnaast al vele jaren, in overeenstemming met het landelijk afvalbeleid, (beperkt) gebruikt voor het terugvoeren (door injectie) van niet-gevaarlijke afvalstoffen afkomstig van de zout- en aardgaswinning (zoals gips, boorgruis en waterige afvalstromen) en voor het opslaan van aardgas.

8.2 Leidingen en telecommunicatie

8.2.1 Hoogspanningsleidinging

Huidige situatie

Door het plangebied loopt een hoogspanningsverbinding, te weten de lijn Zwolle-Meeden. Het betreft hier een 380 kV-hoogspanningsverbinding, die is gecombineerd met de 110 KV hoogspanningsverbinding Stadskanaal-Vledderveen-Meeden.

Voor deze hoogspanningsverbinding geldt een indicatieve zone van 110 m ter weerszijden van de leiding. De zakelijk rechtzone bedraagt 34 m aan weerszijden van de leiding.

Beleid

Voor het grootschalige transport van elektriciteit wordt met name gebruikgemaakt van bovengrondse elektriciteitslijnen die op masten staan. Al naar gelang de capaciteit van de lijn, zijn de masten hoger en (dus) de verstoring voor het landschap en de beperking voor in de nabijheid aanwezige functies groter.

Het beleid rond hoogspanningsleidingen is gericht op:

- het zoveel mogelijk bundelen van hoogspanningsleidingen met reeds aanwezige lijnen of verkeersinfrastructuur;
- het vermijden van gebieden die mogelijk in aanmerking komen voor kernuitbreiding;
- het vermijden van waardevolle delen van het landelijk gebied;
- beperking van het aantal knikken;
- waar wenselijk en mogelijk het toepassen van aangepaste masttypen.

In het beleid rond hoogspanningsleidingen spelen twee zones een rol, de indicatieve zone en de belemmeringenstrook.

Binnen de indicatieve zone is de oprichting van gevoelige bebouwing (waaronder woningen en objecten waar kinderen verblijven) slechts onder voorwaarden mogelijk.

Daarnaast is er de belemmeringenstrook. Binnen deze zone is in principe geen bebouwing toegestaan. Deze zone is kleiner dan de indicatieve zone en is opgenomen om onder meer het onderhoud aan leidingen te kunnen plegen.

8.2.2 Antennemasten

Huidige situatie

De laatste jaren heeft de mobiele telefonie een grote vlucht genomen. Ook in de gemeente Pekela is een aantal antennemasten geplaatst. Enkele hiervan bevinden zich in het plangebied.

Beleid

In de provinciale Omgevingsverordening worden regels gesteld ten aanzien van nieuwe antennemasten, die niet zonder meer mogen worden gerealiseerd.

De oprichting van antennemasten hoger dan 40 m is op grond van het provinciaal beleid niet mogelijk. Antennemasten tot deze hoogte mogen slechts worden gerealiseerd onder de voorwaarde van een goede landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing.

In gebieden die zijn aangemerkt als Ecologische Hoofdstructuur, als ander natuurgebied of als een gebied met een grootschalig open landschap mogen slechts antennemasten tot een maximale hoogte van 5 m worden opgericht.

8.3 Wegen

Huidige situatie

In de gemeente Pekela is op het gebied van infrastructuur een sluitend netwerk aan verkeersaders aanwezig, die zorgen voor een goede verbinding binnen de gemeente zelf en met de omliggende gemeenten. Van oost naar west loopt de Provinciale weg N366 door de gemeente die Veendam verbindt met Ter Apel. De N367 loopt van noord naar zuid en verbindt Winschoten met Nieuwe Pekela/N366. Even ten west van de gemeente loopt de N33 die een belangrijk stroomfunctie vervult.

Een diversiteit aan gemeentelijke wegen zorgt ten slotte voor een goede ontsluiting van en naar de kernen en de (solitaire) bebouwing in het buitengebied.

Beleid

De provincie Groningen streeft naar een goed gebiedsontsluitend verkeersnetwerk in haar provincie, waarbij bereikbaarheid van belang is. Ook richt het beleid zich op het veiliger en duurzamer maken van het verkeer en het goed inpassen van de infrastructuur in het landschap. De bereikbaarheid van het buitengebied wordt gezien als essentieel voor de leefbaarheid. Een goede ontsluiting van de steden en dorpen voor auto's, openbaar vervoer en fietsers is hierbij van belang.

Om de bereikbaarheid te optimaliseren, heeft de provincie ruimte gereserveerd voor tracés voor nieuwe wegverbindingen. Wanneer de provincie Groningen een nieuwe wegverbinding wil realiseren, kan zij overwegen hiervoor een provinciaal inpassingsplan (PIP) te maken. Voor de wegverbinding N366 en dan de wegvakken tussen Veendam en Stadskanaal is een PIP in voorbereiding. Het plangebied van het PIP wordt daarom buiten het bestemmingsplan Buitengebied Pekela gehouden.

Hoofdstuk 9 Milieuhygiëne

9.1 Algemeen

Wat betreft de ruimtelijke ordening en de milieuregelgeving is in ons land sprake van een tweesporenbeleid, die beide hun eigen wettelijke kaders hebben (de Wet ruimtelijke ordening en de Wet milieubeheer). Waar in de eerste hoofdstukken een beschrijving is gegeven van verschillende aspecten vanuit ruimtelijk ordeningsperspectief, wordt in dit hoofdstuk ingegaan op verschillende aspecten vanuit milieuperspectief.

Zoals eerder in deze toelichting gemeld, wordt ten behoeve van het voorliggende bestemmingsplan een planMER opgesteld. Te zijner tijd wordt in dit hoofdstuk verslag gedaan van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek en de wijze waarop de gemeenteraad met die uitkomsten zal omgaan.

De thema's in de navolgende paragrafen 2 tot en met 6 worden niet alleen in dit bestemmingsplan, maar ook in het planMER behandeld. Toch is er een belangrijk verschil. In het bestemmingsplan worden de milieuthema's geplaatst in het licht van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In het planMER daarentegen worden de effecten van het bestemmingsplan op de betreffende milieuthema's in beeld gebracht en afgewogen.

9.2 Landbouw

9.2.1 Ammoniak

Beleid

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) vormt samen met het Besluit ammoniakemissie huisvesting en veehouderij (Besluit huisvesting) het wettelijke toetsingsinstrumentarium voor de emissie van ammoniak uit dierenverblijven. De omgevingsvergunning regelt welke soorten vee en hoeveel dieren zijn toegestaan.

Bij het aspect ammoniak en veehouderij in het bestemmingsplan gaat het erom dat aan de ene kant bronnen met ammoniakemissie (veehouderijen) worden toegelaten en dat aan de andere kant ammoniakgevoelige gebieden aanwezig zijn. Door de provincie zijn de ammoniakgevoelige gebieden aangewezen als 'zeer kwetsbare gebieden'. Deze gebieden liggen in de Ecologische Hoofdstructuur en vallen soms samen met Natura 2000-gebieden. In de Wet ammoniak en veehouderij is bepaald dat in de 'zeer kwetsbare gebieden' en in een zone van 250 m rond deze gebieden een oprichtingsverbod geldt voor nieuwe veehouderijen. Daarnaast kan een bestaande intensieve veehouderij niet uitbreiden als deze extra ammoniakemissie zou veroorzaken.

Vertaling

De reikwijdte van de Wet ammoniak en veehouderij is beperkt tot de voor verzuring gevoelige delen van de Ecologische Hoofdstructuur. De provincie is het bevoegd gezag betreffende de aanwijzing van de 'zeer kwetsbare gebieden'.

De provincie Groningen heeft deze gebieden benoemd in haar Omgevingsverordening. In het plangebied zijn geen 'zeer kwetsbare gebieden' aanwezig.

9.2.2 Geur

Beleid

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden. De Wet geurhinder en veehouderij bevat bepalingen met betrekking tot het omgaan met geurgevoelige objecten in de nabijheid van agrarische bedrijven. Volgens de Wet geurhinder en veehouderij moet er een ruimtelijke scheiding c.q. afstand zijn tussen de veehouderij en een geurgevoelig object (objecten waarin personen aanwezig zijn). Hiervoor zijn normen gesteld voor de geurbelasting. Deze normen zijn onder andere afhankelijk van het type geurgevoelig object en of het dieren betreft met of zonder vastgestelde geuremissie. De geurbelasting wordt berekend met een verspreidingsmodel. Als sprake is van:

- een uitbreiding van een veehouderij;
- een (her)vestiging van een veehouderij, of;
- een vestiging van een geurgevoelige functie in de nabijheid van een veehouderij;

is toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij noodzakelijk.

De wet onderscheidt drie typen bedrijven:

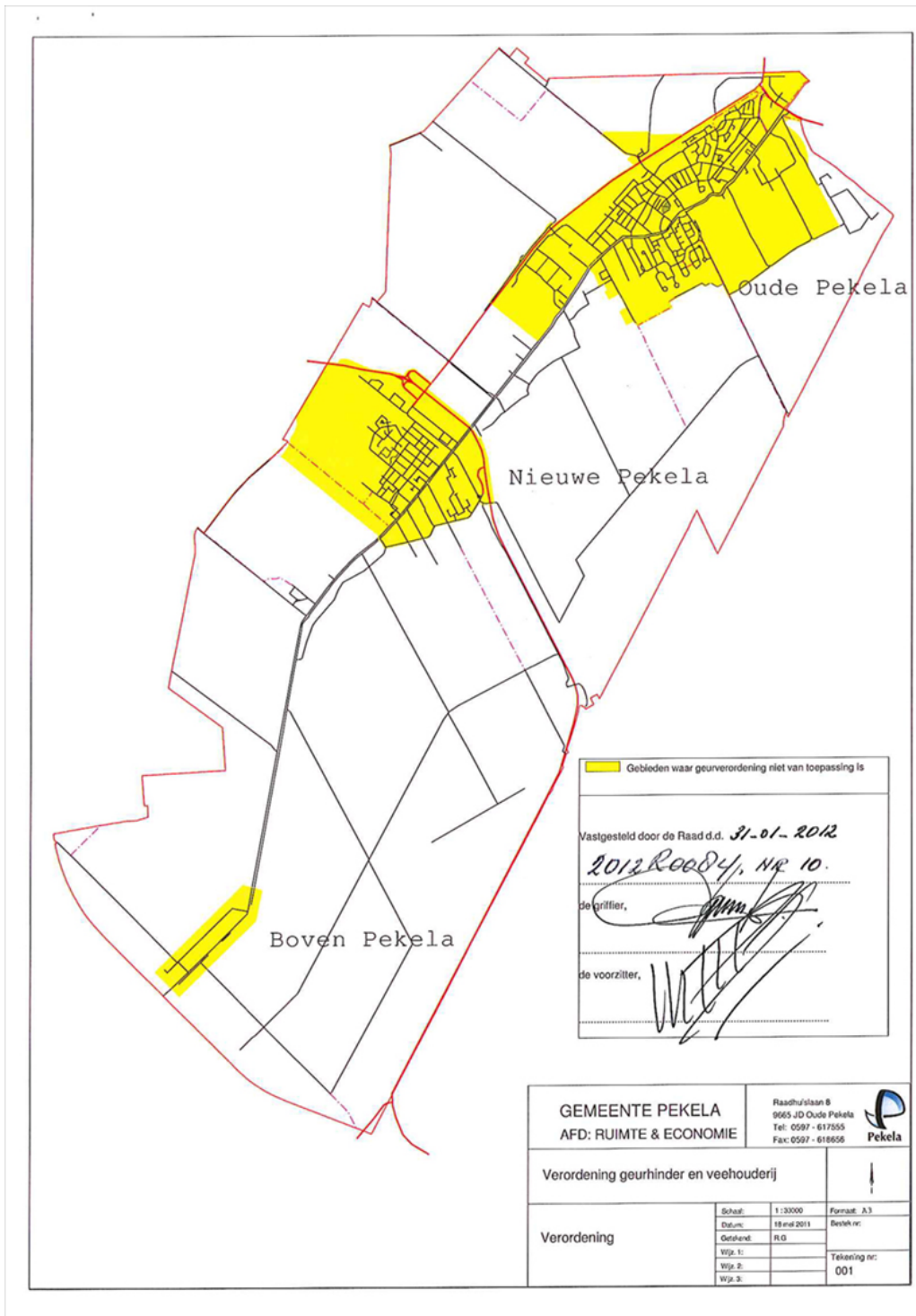
1. bedrijven met dieren zonder vastgestelde geuremissie-eenheid (melkvee en paarden). Tussen deze bedrijven en geurgevoelige objecten gelden vaste afstanden van 100 m (binnen de bebouwde kom) en 50 m (buiten de bebouwde kom);
2. bedrijven met dieren met een vastgestelde geuremissie-eenheid (varkens, vleesstieren, pluimvee). Rond deze bedrijven liggen geurcontouren die worden berekend aan de hand van een aantal factoren (aantal dieren, stalsysteem en dergelijke);
3. pelsdierenbedrijven. Rond deze bedrijven gelden eveneens vaste afstanden die afhankelijk zijn van het aantal dieren en het stalsysteem.

De Wet geurhinder en veehouderij regelt ook op welke wijze wordt omgegaan met (voormalige) agrarische bedrijfswoningen. Onder de Wet geurhinder en veehouderij wordt aan huidige en voormalige bedrijfswoningen van veehouderijen (peildatum beëindiging agrarisch bedrijf 19 maart 2000) een lichte bescherming tegen geurhinder uit dierverblijven toegekend.

Belangrijk onderdeel van de wet is de mogelijkheid voor gemeenten om een eigen geurbeleid te ontwikkelen. Afhankelijk van de doelstellingen met een bepaald gebied, kunnen normen naar boven of beneden worden gevarieerd. Dit dient echter wel in een ruimtelijke visie te worden neergelegd. In die visie dienen de afwijkende normen te worden gemotiveerd vanuit de gewenste ruimtelijke inrichting van het betreffende gebied en/of de relatie tussen geurbelasting en geurhinder.

De gemeente Pekela heeft met gebruikmaking van deze mogelijkheden d.d. 31 januari 2012 de 'Verordening geurhinder en melkrundveehouderijen gemeente Pekela' vastgesteld.

Met deze verordening wordt voor bestaande melkrundveehouderijen buiten de bebouwde kom de wettelijk voorgeschreven afstand tot geurgevoelige objecten van 50 m terug gebracht tot 25 m. Bij de verordening is een kaart gevoegd waarop het betreffende gebied is aangegeven. Hieronder is de betreffende kaart opgenomen.

De 'standaardnormen' in de Wet geurhinder en veehouderij zijn echter zodanig gekozen dat de uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen niet wijzigen ten opzichte van de uitvoeringspraktijk van de Richtlijn veehouderij en stankhinder 1996. Wanneer de gemeente besluit de normen te variëren, wijzigen de uitbreidingsmogelijkheden uiteraard wel ten opzichte van de richtlijn 1996.

Vertaling

De Wet geurhinder en veehouderij bevat een aantal elementen met een duidelijke ruimtelijke component:

1. het al dan niet maken van onderscheid tussen grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijven;
2. het al dan niet per gebied laten variëren van de geurnormen;
3. het omgaan met (voormalige) agrarische bedrijfswoningen.

Het eerste aspect heeft een rechtstreekse relatie met het bestemmingsplan. Veelal wordt in bestemmingsplannen Buitengebied in de verbeelding en in de regels onderscheid gemaakt tussen de grondgebonden en intensieve veehouderijen, zo ook in voorliggend bestemmingsplan. Het tweede en derde aspect dienen weliswaar vanuit ruimtelijke motieven te worden onderbouwd, de juridische vertaling dient plaats te vinden via gemeentelijke verordeningen. De afweging omtrent deze aspecten kan los van het bestemmingsplan plaatsvinden.

De exacte zone rond een agrarisch bedrijf verschilt van bedrijf tot bedrijf; op deze plaats kan dan ook geen eenduidige categorisering worden gegeven. De zone van het betreffende agrarische bedrijf is vastgelegd in de milieuvergunning of melding. In het bestemmingsplan zal - bijvoorbeeld in het kader van afwijkingmogelijkheden van de regels en wijzigingsbepalingen - rekening moeten worden gehouden met de milieuzones. Het Activiteitenbesluit bevat regels omtrent aan te houden afstanden.

9.3 Geluid

9.3.1 Weg

Wetgeving

In het kader van de Wet geluidhinder kennen alle wegen met één of twee rijstroken buiten de bebouwde kom, op grond van artikel 74, lid 1 van de Wet geluidhinder, een zone van 250 m ter weerszijden van de weg, gerekend vanuit de as van de weg. De een- of tweestrooks wegen binnen de bebouwde kom hebben een zone van 200 m aan weerszijden van de weg.

Dit geldt niet voor wegen waar een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt of wegen die deel uitmaken van een woonerf.

Voor de rijkswegen zijn met ingang van 1 juli 2012 met een wetswijziging geluidsproductie-plafonds (gpp's) in werking getreden. In het geluidregister van het Ministerie van infrastructuur en Milieu worden deze geluidsproductieplafonds weergegeven. Dit register is bedoeld voor omwonenden, overheid en andere belanghebbenden. De brongegevens uit dit register moeten gebruikt worden bij akoestische berekeningen voor wegverkeerslawaai, die nodig zijn bij diverse besluitvormingsprocessen.

Behoudens situaties waarbij door Gedeputeerde Staten of burgemeester en wethouders een hogere waarde is vastgesteld, geldt voor geluidsgevoelige objecten binnen een zone als hoogst toelaatbare geluidsbelasting van de gevel 48 dB. Bij het voorbereiden van een plan dat geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op grond behorende bij een zone, dienen burgemeester en wethouders een akoestisch onderzoek in te stellen.

Indien de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde van 48 dB te boven gaat, kunnen burgemeester en wethouders een hogere waarde vaststellen (artikel 83 van de Wet geluidhinder). Bestuurlijk dient dit in overeenstemming met artikel 110a, lid 5 Wet geluidhinder te worden overwogen en gemotiveerd. In deze overweging dient te worden gemotiveerd dat

toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidsbelasting vanwege de weg, ondoeltreffend zal zijn dan wel, overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Indien het nog niet geprojecteerde woningen langs een aanwezige weg betreft, kunnen burgemeester en wethouders in 'buitenstedelijk gebied' een hogere waarde tot maximaal 53 dB vaststellen. Indien het een (tweede) agrarische bedrijfswoning betreft, kan een hogere waarde tot 58 dB worden vastgesteld.

Bestemmingsplan

Vrijwel alle wegen in het plangebied hebben een zone van 250 m. Het verschil in de hoogte van de geluidsbelasting ligt vooral in het aantal verkeersbewegingen dat over de weg plaatsvindt. De hoofdwegen (waaronder de N367 en N366) hebben in dit kader een hogere verkeersintensiteit dan de landbouwwegen die de agrarische bedrijven ontsluiten en zorgen daarmee ook voor een hogere geluidsbelasting.

Nieuwe ontwikkelingen die de oprichting van geluidsgevoelige objecten tot gevolg hebben, zijn niet bij recht toegestaan in het voorliggend bestemmingsplan. Indien in het kader van het voorliggend bestemmingsplan nieuwe geluidsgevoelige functies worden opgericht (bijvoorbeeld via een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid), dient een onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder plaats te vinden. Dit om te bepalen of de nieuwbouw voldoet aan de wettelijke voorkeursgrenswaarde.

9.3.2 Industrie

Wetgeving

Zonering van industrielawaai in het kader van de Wet geluidhinder is het ruimtelijk scheiden van (grote) lawaaimakers enerzijds (zowel solitaire bedrijven als gevestigd op industrieterreinen) en woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen anderzijds.

Met zonering wordt beoogd rechtszekerheid te bieden aan zowel bedrijven als bewoners/gebruikers van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen. Bedrijven kunnen aan de ene kant hun geluidsproducerende activiteiten niet onbeperkt uitbreiden ter bescherming van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen binnen en buiten de zone. Aan de andere kant wordt, ter bescherming van hun akoestische ruimte, voorkomen dat woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen te veel oprukken naar de bedrijven toe. Op deze zonegrenzen geldt een wettelijke grenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde.

Bestemmingsplan

Binnen het plangebied ligt een gaswinlocatie die een geluidzone kent op basis van de Wet geluidhinder. Ook de geluidzone rond de aardgasbuffer valt deels in het plangebied. Ten slotte zijn ook de bedrijventerreinen Oude Pekela-West en Aa-stroom gezoneerd. Buiten deze zones geldt dat de geluidsbelasting vanwege niet meer mag bedragen dan 50 dB(A), binnen de geluidzone kan deze meer bedragen.

Ingeval van het oprichten van nieuwe geluidsgevoelige functies binnen de zone kan een ontheffing worden verleend tot maximaal 55 dB(A) etmaalwaarde. Daartoe dient een hogere grenswaarde procedure te worden gevolgd. Ook hier geldt eveneens dat de hogere grenswaarden onder een bestuurlijke afweging conform artikel 110a, lid 5 van de Wet geluidhinder kan worden verleend.

9.4 Externe veiligheid

Inleiding

Ten aanzien van externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt in:

- inrichtingen (Besluit externe veiligheid inrichtingen)
- transport van gevaarlijke stoffen via weg, water spoor (Besluit externe veiligheid transportroutes met bijbehorend Basisnet) en
- transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen (Besluit en Regeling externe veiligheid buisleidingen, 2011).

De provincie Groningen heeft op 20 april 2010 het Provinciaal Basisnet Groningen vastgesteld. De regels uit dit Provinciaal Basisnet zijn opgenomen in de Provinciale Verordening. Het Provinciaal Basisnet Groningen is op alle provinciale wegen van toepassing.

De belangrijkste risicomaten voortkomend uit de wet- en regelgeving rond externe veiligheid zijn het plaatsgebonden risico, weergegeven in de 10^{-6} -jaar/contour (grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten) en het groepsrisico (ontwikkelingen in het invloedsgebied getoetst aan een oriënterende waarde).

Voor wegen waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd geldt aanvullend een plasbrandaandachtsgebied. De provincie Groningen heeft deze zone gedefinieerd als zone van 30 m waarbinnen de oprichting c.q. het gebruik van objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen is uitgesloten.

Onderzoek

Inrichtingen

In en in de nabijheid van het plangebied ligt een aantal inrichtingen met gevaarlijke stoffen die onder het Bevi vallen (bron: risicokaart). Van enkele van deze inrichtingen valt de plaatsgebonden risicocontour (10^{-6} -jaar/contour) en het invloedsgebied in het plangebied.

Het betreft de volgende Bevi-inrichtingen:

Inrichting	PR 10^{-6} -jaar/contour in meter	Binnen/buiten plangebied	Invloedsgebied in meter	Binnen/ buiten planbied
LPG Total Molema (N366)	45	Binnen	150	Binnen
Gasbehandelingsinstallatie Oude Pekela 1 (Raadhuislaan)	200	Binnen	N.v.t.	N.v.t.

De volgende Bevi-inrichtingen liggen buiten het plangebied maar hebben wel een invloedsgebied in het plangebied:

Inrichting	PR 10^{-6} -jaar/contour in meter	Binnen/buiten plangebied	Invloedsgebied in meter	Binnen/ buiten planbied
LPG Q8 De Vlake (Raadhuislaan)	25	Buiten	290	Binnen
Van der Velde Zandwinning	45	Buiten	370	Binnen
Zuidwending AGB Zuid	divers	Buiten	diverse	Binnen

Wegen

In het plangebied ligt een aantal wegen waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Het betreft de navolgende wegen:

Weg + traject	PR 10 ⁻⁶ -jaar/contour in meter	30 m-zone in meter	GR Invloedsgebied in meter
N365 (N366 – Onstwedde)	Nee	Ja	200
N366 (Veendam - Stadskanaal - Ter Apel)	Nee	Ja	200
N367 (N366 – Oude Pekela - Blijham)	Nee	Ja	200
N378 (N366 – Stadskanaal Noord)	Nee	Ja	200
N972 (Oude Pekela - Winschoten)	Nee	Ja	200

Buisleidingen

Binnen het plangebied is een groot aantal buisleidingen aanwezig waardoor gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Het betreft aardgastransportleidingen van zowel Gasunie als de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM). In het navolgende overzicht zijn de aardgastransportleidingen weergegeven met de bijbehorende risicoafstanden.

Leidingnr	Eigenaar	PR 10 ⁻⁶ -jaar/contour in meter buiten leiding	Belemmeringenstrook	GR Invloedsgebied in m
A-590-02	Gasunie	Nee	5	130
N-523-50	Gasunie	Ja	4	80
N-523-80	Gasunie	ja	4	80
N-523-83	Gasunie	Nee	4	50
N-524-01	Gasunie	Nee	4	80
N-524-08	Gasunie	Nee	4	180
N-524-20	Gasunie	Nee	4	140
000178	NAM	Nee	5	122

Daarnaast ligt het plangebied ook binnen de invloeds sfeer van leiding N-524-21 (Gasunie) die buiten de begrenzing valt. Deze leiding kent een belemmeringenstrook van 4 m en een invloedsgebied van 80 m. Deze laatstgenoemde zone valt deels binnen het plangebied.

Explosievenopslag

Aan de Zuidwendingerweg in Nieuwe Pekela is een explosievenopslag van de NAM.

Deze opslaglocatie bestaat uit 12 kisten in de grond, elk op minimaal 3 m van elkaar. Negen kisten hebben elk maximaal 360 kg Trotyl (klasse 1.1D) en drie kisten elk maximaal 1.000 ontstekers (UN nr. 0255, klasse 1,4B).

Op verzoek van de NAM zijn de risico's onderzocht van de explosievenopslag voor personen in de nabije omgeving van de opslaglocatie. Daartoe is in 2008 een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) uitgevoerd.

De resultaten van de berekening van het Plaatsgebonden Risico geven aan dat er zich geen objecten bevinden binnen de 10⁻⁵- en 1-10⁻⁶-risicocontouren. Ten aanzien van het berekende groepsrisico (GR) is vastgesteld dat dit de oriënterende waarde niet overschrijdt. De conclusie van de risico analyse geeft aan dat de risico's ten gevolge van een accidentele explosie in de opslaglocatie beperkt zijn.

Vertaling

In dit bestemmingsplan zijn de plaatsgebonden risicocontouren van de inrichtingen van het LPG-tankstation Total Molema en de gasbehandelingsinstallatie Oude Pekela 1 van de NAM aangeduid als 'Veiligheidszone - bevi' en voorzien van een planologische regeling waarbinnen beperkingen gelden ten aanzien van de oprichting van (beperkt) kwetsbare objecten.

Op grond van het Provinciaal Basisnet Groningen moet de 30-meterzone rond de provinciale wegen in acht genomen worden, gemeten vanuit de rand van de weg. Binnen deze 'Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen' mogen geen nieuwe objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen worden geprojecteerd. In het voorliggende bestemmingsplan is voor dit gebied een specifieke regeling opgenomen.

Conform de vigerende wet- en regelgeving is de belemmeringenstrook rond de aardgastransportleidingen meegenomen in de dubbelbestemming 'Leiding - Gas' en voorzien van een juridische regeling die bouw- en gebruikbeperkingen legt op de betreffende gronden.

De in het gebied gelegen gasafsluitervoorzieningen zijn niet apart aangeduid, maar zijn wel voorzien van een belemmeringenstrook, die ter plaatse van de gasafsluiter verbreed is.

In het plangebied staat een gasontvangststation aan de Doorsneeweg. Deze is bestemd als 'Bedrijf - Nutsvoorziening' en voorzien van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - gasdrukmeet- en regelstation'. Rondom het gasontvangststation moet rekening worden gehouden met een veiligheidszone van 15 m. Deze is aangeduid als 'Veiligheidszone - gasdrukmeet- en regelstation'. Binnen deze zone mogen geen kwetsbare objecten worden gebouwd. De bouw van beperkt kwetsbare objecten is niet toegestaan binnen een afstand van 4 m vanaf de aanduidingsgrens van het gasontvangststation. Deze belemmeringenstrook is bestemd als 'Leiding - Gas'.

Buiten het plangebied aan de Zuidwendingerweg staat ook nog een gasontvangststation (GOS N-050). Het deel van de veiligheidszone dat binnen het plangebied valt is aangeduid.

De risicocontouren van de explosievenopslag van de NAM zijn aangeduid als 'Veiligheidszone - munitie' met drie zones a, b en c.

Verantwoording groepsrisico

In het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's door risicovolle inrichtingen, het vervoer van gevaarlijke stoffen via transportroutes en door hogedruk transportleidingen. Omdat er geen sprake is van een toename van het groepsrisico kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het zowel om de voorbereiding op de bestrijding van een ramp of een zwaar ongeval als om het beperken van de gevolgen van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor een effectieve beperking van de gevolgen is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om te bepalen of de brandweer snel kan optreden, is zowel de opkomsttijd als de tweezijdige bereikbaarheid van het plangebied en de risicobronnen beoordeeld. Om te bepalen of de brandweer snel kan beschikken over bluswater is de aanwezigheid van zowel primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatevoorzieningen beoordeeld.

Uit de beoordeling blijkt dat niet overal in het plangebied sprake is van twee toegangswegen maar dat de bereikbaarheid op zich geen probleem vormt. Samenvattend geeft dit aspect geen aanleiding tot het treffen van maatregelen. De bluswatevoorzieningen in het plangebied

vormen wel een aandachtspunt. Het snel en effectief bestrijden van incidenten is in het buitengebied slechts beperkt mogelijk.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron om zichzelf in veiligheid te brengen in geval van een calamiteit. Om een indruk te krijgen van de zelfredzaamheid van de aanwezige personen, zijn zowel het zelfredzaam vermogen van de aanwezige personen als de mogelijkheid om het plangebied te verlaten beoordeeld. Daarnaast is beoordeeld of het plangebied in het dekkinggebied van het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt.

Uit de beoordeling blijkt dat er binnen de aanwezige invloedsgebieden van risicobronnen in en nabij het plangebied geen sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen, zoals kleine kinderen, zieken en ouderen. Omdat het bestemmingsplan onder specifieke voorwaarden de mogelijkheid geeft tot realisatie van zorgboerderijen (hoofdstuk 11, paragraaf 3.1) die veelal bedoeld zijn voor langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen wordt geadviseerd om de hulpverleningsdiensten te betrekken bij de toekomstige realisatie van zorgboerderijen te betrekken.

Verder biedt het buitengebied voldoende mogelijkheden om loodrecht van de risicobronnen weg te vluchten.

Omdat het plangebied nagenoeg volledig buiten het sirenebereik (WAS) wordt geadviseerd om de bevolking bij een ramp op een andere wijze te informeren (bijvoorbeeld via radio, sms, televisie of geluidswagen)

Voor het volledige advies wordt verwezen naar het advies van de Veiligheidsregio Groningen dat in de vooroverlegreacties is opgenomen.

Het bevoegd gezag accepteert de externe veiligheidsrisico's en neemt de verantwoording voor het groepsrisico.

9.5 Bodem

Inleiding

Op 1 juli 2008 is het Besluit bodemkwaliteit in werking getreden. Dit besluit zorgt voor een betere balans tussen een gezonde bodemkwaliteit en ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen, zoals natuur en landbouw. Het besluit bevat regels voor het toepassen van grond, baggerspecie en bouwstoffen. Voortaan zijn alle partijen (zoals producenten, tussenhandelaren en leveranciers) verantwoordelijk voor de kwaliteit van grond, baggerspecie en bouwstoffen. Bovendien worden eisen gesteld aan de uitvoering van bodemwerkzaamheden en aan bodemonderzoeken. Voor agrarische ondernemers gelden enkele vrijstellingen.

Maatschappelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw of reconstructies, zijn vaak de motor achter het toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie. Het mogelijk maken van deze ontwikkelingen zonder de bodem of het oppervlaktewater te schaden, is het doel van besluit.

Vertaling

Binnen het hele plangebied is een grote variatie van gebruiksfuncties aanwezig, waaronder landbouw, recreatie, wonen, werken en infrastructuur. Op basis van de huidige situatie, het gebruik en de historische informatie, kan worden bepaald of bodemverontreinigingen zijn te verwachten die een belemmering kunnen vormen voor mogelijke ontwikkelingen.

Op dit moment is nog niet duidelijk waar zich gedurende de planperiode ontwikkelingen zullen gaan voordoen. Het onderhavige plan bevat daartoe een aantal flexibiliteitsbepalingen (onder andere afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden), waarmee ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Voorafgaand aan nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient vast komen te staan dat de bodemkwaliteit geen belemmering vormt voor het betreffende voornemen.

9.6 Luchtkwaliteit

Wetgeving

Nederland heeft de regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Als aannemelijk is dat aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor de uitoefening van de bevoegdheid. Aangezien een bestemmingsplan is genoemd onder deze bevoegdheid dient de luchtkwaliteitstoets te worden uitgevoerd.

Gelet op artikel 5.16, lid 1 onder a tot en met d van deze wet, kan het bevoegd gezag tot besluitvorming¹ overgaan indien aan één van de onderstaande eisen wordt voldaan:

- a. a. aannemelijk is gemaakt dat besluitvorming niet leidt tot het overschrijden van de in de Wet milieubeheer opgenomen grens- of richtwaarden;
- b. b. aannemelijk is gemaakt dat de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de besluitvorming per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft, of bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de besluiten samenhangende maatregel of een door die uitoefening of toepassing optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (saldering);
- c. c. aannemelijk is gemaakt dat besluitvorming 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen;
- d. d. de activiteiten die middels het plan realiseerbaar worden gemaakt zijn genoemd, beschreven ofwel passen binnen of in elk geval niet in strijd zijn met een vastgesteld programma.

Onderzoek

Projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit (aandachtspunt c). De criteria om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. Hierin is vastgelegd dat een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd. Het voorliggend bestemmingsplan is een consoliderend plan en maakt bij recht slechts kleinschalige ontwikkelingen mogelijk die, zoals nu voorzien, geen overschrijding van de normen met zich meebrengen. Bij nieuwe ontwikkelingen dient het effect op de luchtkwaliteit inzichtelijk te worden gemaakt.

Volledigheidshalve is een globaal onderzoek naar de achtergrondniveaus van de luchtkwaliteit gedaan.

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor ruimtelijke plannen betreffen stikstofdioxide (NO₂), fijn stof (PM₁₀) en zeer fijn stof (PM_{2,5}). De grenswaarden uit de wet voor stikstofdioxide, fijn stof en zeer fijn stof zijn opgenomen in de navolgende tabel.

Luchtconcentratie	Norm
<i>NO₂</i>	
Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
<i>PM₁₀</i>	
Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
PM _{2,5}	
Jaargemiddelde concentratie	25µg/m ³ (2015)

Om te bepalen hoe in Pekela de situatie is met betrekking tot stikstofdioxide en fijnstof, zijn de Grootschalige Concentratiekaarten Nederland 2014 geraadpleegd.

Stikstofdioxide

Uit het beschikbare kaartmateriaal blijkt dat in de huidige situatie (meetjaar 2014) de concentratie stikstofdioxide tussen de 10 en 12 µg/m³ ligt. In het jaar 2025 is de verwachting dat in de gehele gemeente deze concentratie is gedaald tot beneden de 10 µg/m³.

Fijn stof

Ten aanzien van fijn stof (PM₁₀) blijkt uit het kaartmateriaal dat in de huidige situatie in nagenoeg de gehele gemeente de concentratie beneden de 18 µg/m³ ligt (2014). Op een tweetal locaties ligt de concentratie tussen de 18 en 20 µg/m³. Voor het jaar 2025 is de verwachting dat deze concentraties ongeveer gelijk blijven.

Zeer fijn stof

Ten aanzien van zeer fijn stof (PM_{2,5}) blijkt uit het kaartmateriaal dat in de huidige situatie in nagenoeg de gehele gemeente de concentratie tussen de 10 en 12 µg/m³ ligt. Voor het jaar 2025 is de verwachting dat deze concentraties in een groot deel van de gemeente gedaald zijn tot onder de 10µg/m³.

Uit dit globale onderzoek naar de concentraties van NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} blijkt dat in deze omgeving geen problemen aanwezig of te verwachten zijn.

Hoofdstuk 10 Resultaten uit het planMER

10.1 Algemeen

Het bestemmingsplan is er vooral op gericht de bestaande situatie in het bestemmingsplangebied te behouden en daar waar mogelijk te versterken. Ten behoeve van die versterking is het noodzakelijk dat het bestemmingsplan mogelijkheden biedt voor toekomstige ontwikkelingen. Alleen op deze manier kan een levendig landelijk gebied gewaarborgd worden. Hiermee vormt het bestemmingsplan het kader voor mogelijke m.e.r.-(beoordeling)plichtige activiteiten en is het noodzakelijk om een planMER op te stellen voor het ontwerpbestemmingsplan. Een dergelijk rapport biedt inzicht in de verschillende milieueffecten van de ontwikkelingen die op grond van het bestemmingsplan mogelijk zijn. Op basis van dit planMER kan een onderbouwde en overwogen keuze worden gemaakt over welke ontwikkelingen wel en welke niet mogelijk gemaakt (kunnen) worden op basis van milieuoverwegingen. Het planMER is gelijktijdig met voorliggend bestemmingsplan Buitengebied ter inzage gelegd en is als bijlage toegevoegd.

In het planMER zijn met name agrarische activiteiten onderzocht omdat deze activiteiten in het voorliggend bestemmingsplan kaderstellend zijn voor de plan-m.e.r. Overige relevante aspecten zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening echter eveneens onderzocht. Op basis van dit inzicht in de verwachte milieueffecten is het mogelijk om het voornemen, zoals dat in het voorontwerpbestemmingsplan is uitgewerkt, en een alternatief hiervoor te beoordelen. Naar aanleiding hiervan zijn, met de planMER als onderdeel van de onderbouwing, keuzes gemaakt in de ontwikkelingen die wel en die niet op grond van het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt.

In het navolgende wordt een en ander nader uitgewerkt. De paragrafen volgen de stappen die zijn gezet in de totstandkoming van het MER. Om te beginnen is het voornemen beschreven. Het voornemen kan worden omschreven als het beleid dat de gemeente wenst te voeren in het buitengebied, zoals vastgesteld in de Nota van Uitgangspunten. Van dat voornemen zijn de effecten bepaald. Vervolgens bleek het nodig een alternatief uit te werken dat niet leidt tot (significante) negatieve effecten .

10.2 Het voornemen

In de Nota van Uitgangspunten is aangegeven dat de gemeente ruimte wil bieden voor de ontwikkeling van de landbouw. Op grond van die gewenste uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen is het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig. Kortweg komt het in het planMER onderzochte voornemen van het bestemmingsplan op het volgende neer:

- De volwaardige agrarische bedrijven hebben bij recht de mogelijkheid 1 ha te bebouwen. Wanneer het bouwvlak van 1 ha in de planperiode niet toereikend blijkt kunnen de grondgebonden agrarische bedrijven gebruik maken van een wijzigingsbevoegdheid voor het uitbreiden van het bouwvlak tot maximaal 2 ha. Voor de intensieve veehouderijbedrijven is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor het uitbreiden van de stallen tot een stalvloeroppervlak van ten hoogste 7.500 m², alleen voor zover deze veehouderijen in een zogenaamd 'groen' gebied liggen.

- In de Nota van Uitgangspunten is aangegeven dat de bestaande kassen bij agrarische bedrijven ten hoogste de bestaande oppervlakte hebben. Er is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor het vergroten van de kassen tot ten hoogste 2.000 m² voor glastuinbouw als ondergeschikte neventak op een agrarisch bouwperceel.
- Met betrekking tot (verblijfs)recreatieterreinen is in de Nota van Uitgangspunten aangegeven dat de bestaande mogelijkheden voor verblijfsrecreatie behouden blijven. Voor de aanleg van kleinschalige kampeertreinen als nevenactiviteit bij agrarische bedrijven is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen. Het aantal kampeermiddelen op deze terreinen mag ten hoogste 25 stuks zijn.
- In de Nota van Uitgangspunten is voorts aangegeven dat agrarische bedrijven die worden beëindigd, gewijzigd kunnen worden naar andere functies, zoals wonen, bedrijven en recreatievoorzieningen. In het bestemmingsplan is hiervoor een wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

10.3 Effecten van het voornemen

Uit de beoordeling van de milieueffecten van het voornemen blijkt dat er vooral effecten op de natuur en de geur worden verwacht. De effecten op de natuur (waaronder de effecten op natuurgebieden en beschermde planten en dieren) zijn negatief tot zeer negatief beoordeeld. Alle overige effecten van het voornemen op bijvoorbeeld bodem en water, landschap, geluid en gezondheid zijn hooguit licht negatief en daarmee acceptabel. Daarbij moet bedacht worden dat een worst-case effect is beoordeeld, dat wil zeggen dat alle mogelijkheden worden benut.

Uit de analyse blijkt dat effecten op de natuur die als negatief tot zeer negatief zijn beoordeeld, uitsluitend worden veroorzaakt door de toename van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, overige natuurgebieden en beschermde soorten. Deze toename van de stikstofdepositie wordt veroorzaakt door de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven: de groei van de veestapel veroorzaakt een toename van de ammoniakemissie. Vooral het zeer negatieve effect op Natura 2000 gebieden is een probleem voor het vaststellen van het bestemmingsplan Buitengebied Pekela. Zoals uit de passende beoordeling (zie hoofdstuk 7 van het planMER) blijkt, is een 'significant negatief effect' op Natura 2000-gebieden door een toename van de stikstofdepositie in het voornemen niet uit te sluiten. Dit betekent dat de eerste uitwerking van het bestemmingsplan (op basis waarvan het voornemen is uitgewerkt) in strijd is met de Natuurbeschermingswet 1998 en dan ook niet zo kan worden vastgesteld. Er dient een alternatief te worden uitgewerkt waarbij significante effecten niet optreden.

10.4 Alternatief

Om het bestemmingsplan Buitengebied Pekela vast te kunnen stellen, moet het (ontwerp)bestemmingsplan ten minste zo worden aangepast, dat de milieueffecten op de natuur worden beperkt. Hierbij moeten de effecten op de natuur zo worden beperkt dat 'negatieve effecten' op Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten. Hiervoor is het alternatief uitgewerkt. De in het alternatief opgenomen maatregel is zo bepaald dat de regels van het bestemmingsplan de milieueffecten wanneer nodig voorkomen of beperken, maar daarbij ook de bouw- en gebruiksmogelijkheden op en van de gronden niet meer dan nodig beperken. Dit betekent dat het bestemmingsplan een kader blijft bieden voor ontwikkelingen. Binnen dit kader heeft de agrariër de ruimte om zijn agrarisch bedrijf te ontwikkelen.

Uitwerking alternatief naar bestemmingsplanregeling

Hieronder wordt allereerst de uitgewerkte regeling weergegeven. Onder de regeling volgt een toelichting.

Regeling

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in elk geval wordt begrepen:

- a. het gebruik van gronden en bebouwing binnen het agrarisch bouwperceel voor het houden van vee, indien dit leidt tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de bestaande situatie vanaf het betreffende agrarisch bouwperceel op de maatgevende voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden;*
- b. het bepaalde in sub a geldt niet voor het gebruik, waarbij het aantal stuks vee op gronden en in bebouwing binnen het agrarisch bouwperceel toeneemt en deze toename van de veestapel, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen, niet leidt tot een zodanige toename van de stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige habitats in de maatgevende Natura 2000-gebieden dat deze, in de periode waarvoor het Programma Aanpak Stikstof als bedoeld in artikel 19kg, eerste lid van de Natuurbeschermingswet 1998 geldt, de grenswaarde overschrijdt zoals vastgesteld in het Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof.*

Toelichting

Het uitgangspunt van de bovengenoemde regeling is dat de ammoniakemissie van de veehouderijbedrijven niet mag toenemen. Dit uitgangspunt is in de gebruiksregels uitgewerkt in een verbod om de stikstofdepositie vanaf ieder afzonderlijk agrarisch bouwperceel op de maatgevende Natura 2000-gebieden te laten toenemen (sub a). Hierdoor wordt een (significant) negatief effect voorkomen.

Deze gebruiksregel biedt ruimte voor een (beperkte) toename van de ammoniakemissie voor met name bedrijven die op grotere afstand van een Natura 2000-gebied liggen. Hiermee past een mogelijke toename van de ammoniakemissie binnen het onder a. opgenomen deel van de gebruiksregel.

Van belang is nog te bepalen wat wordt verstaan onder de 'bestaande situatie'. In de begrippen (artikel 1 van de Regels) wordt uitgegaan van – voor agrariërs – de meest gunstige situatie, die als volgt wordt bepaald:

1. Indien een Natuurbeschermingswetvergunning is verkregen, worden de daarin vergunde depositie vanaf het betreffende agrarisch bedrijf gezien als 'bestaand';
2. Is geen Natuurbeschermingswetvergunning aanwezig, dan wordt gekeken naar de referentiesituatie zoals opgenomen in de PAS. Dit betreft 'de bestaande activiteit en de daarbij behorende stikstofdepositie die ten hoogste feitelijk door die bestaande activiteit feitelijk werd veroorzaakt vóór 1 januari 2015';
3. Is de stikstofdepositie van de referentiesituatie zoals onder 2 is genoemd hoger dan de stikstofdepositie waarvoor eerder een Natuurbeschermingswetvergunning is verleend, dan geldt de feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie als bedoeld onder 2 als 'bestaand'.

Het resterende deel van de regeling (sub b) is een vertaling van het Programma Aanpak Stikstof (hierna: PAS). Deze (vrij technische) planregeling maakt een toename van de ammoniakemissie vanuit een agrarisch bedrijf mogelijk als de depositie die gepaard gaat met deze toename onder de grenswaarde blijft zoals opgenomen in het Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof (hierna: Besluit grenswaarden PAS). Deze grenswaarde is bepaald op 1 mol/ha/jaar. Als

de toename van de stikstofdepositie onder de 1 mol/ha/jaar op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied blijft, geldt een uitzondering op de vergunningplicht als bedoeld in artikel 19d, eerste lid van de Natuurbeschermingswet 1998. Deze activiteiten zijn dan nog wel meldingsplichtig in het kader van de PAS. Voor activiteiten met een toename van de stikstofdepositie van minder dan 0,05 mol/ha/jaar geldt een algehele vrijstelling.

In het kader van de PAS is een prognose gemaakt van de ontwikkeling van de stikstofdepositie in de periode van zes jaar waarvoor het programma wordt vastgesteld. Na deze zes jaar kunnen de waarden worden herzien. Indien binnen deze zes jaar de depositieruimte in een bepaald gebied voor 95% is benut, wordt de grenswaarde van 1 mol/ha/jaar voor dat gebied teruggebracht naar 0,05 mol/ha/jaar.

Ten behoeve van de PAS is (door het rijk) een zelfstandige Passende Beoordeling uitgevoerd. De gemeente hoeft dat niet nog eens te herhalen. Om die reden kan dit deel van de PAS-regeling (bij recht) in het bestemmingsplan worden opgenomen.

Naast de bovengenoemde mogelijkheid voor het uitbreiden van vee geldt nog dat de huidige situatie van de stallen van dien aard is, dat in de meeste gevallen niet de best beschikbare technieken van toepassing zijn. Als per bedrijf de huidige stallen worden vervangen door de best beschikbare technieken, ontstaat een vermindering van de emissie en daarmee van de depositie. Deze ruimte kan vervolgens weer worden benut door het uitbreiden van de veestapel. De hoeveelheid uitbreidingsruimte per bedrijf hangt dus tevens af van de emissiewinst die geboekt kan worden door het vervangen van de huidige stalsystemen door de best beschikbare technieken. Deze mogelijkheden verschillen vanzelfsprekend per bedrijf.

De toename van stikstofdepositie en geurhinder wordt met dit alternatief drastisch beperkt. Hierdoor treden geen negatieve tot zeer negatieve milieu- effecten meer op. Er blijven hooguit nog enkele licht negatieve effecten over.

Effecten alternatief

Los van het bovenstaande is het alternatief overeenkomstig het voornemen. Ten aanzien van landschap is er geen verschil tussen de effecten van het voornemen en het alternatief. Ten aanzien van bodem, water en natuur zijn de effecten aanmerkelijk gunstiger: Omdat de depositie van stikstof vrijwel niet toeneemt, treden er geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en andere natuurgebieden.

De ruimte die de provincies bieden voor lichte toenames van de depositie in het kader van de PAS regeling, is per Natura 2000-gebied vastgelegd in een depositiebank. Aan deze ruimte is per Natura 2000-gebied een PAS-herstel strategie gekoppeld, met beheersmaatregelen, die waarborgt dat, ondanks een geringe tijdelijke toename van de depositie, er geen significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied optreden. Dit is in een overkoepelende landelijke Passende Beoordeling onderzocht (Passende beoordeling over het programma aanpak stikstof 2015-2021 Ministerie van Economische Zaken/Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 10 januari 2015). Bovendien is de PAS wetgeving gebaseerd op een geleidelijke landelijke afname van de stikstofdepositie.

Ook de flora en fauna lijden geen schade ten gevolge van deze zeer beperkte extra depositie. De geringe effecten op flora en fauna en de EHS ten gevolge van fysieke aantasting, indien de bouwpercelen worden uitgebreid, zijn weer hetzelfde als in het voornemen. Ten aanzien van geur en gezondheid zijn de effecten ook gunstiger omdat er, ondanks het overschakelen op emissiearmere technieken nooit in die mate uitbreiding van de veestapel kan plaatsvinden als in

het voornemen. Om die reden zijn ook de effecten op fijnstof en overige gezondheidsaspecten gunstiger.

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Door de maatregelen die in het alternatief zijn opgenomen is er geen sprake van een 'negatief effect' op Natura 2000-gebieden. Ook zijn de overige milieueffecten in het alternatief voor andere aspecten geringer dan wel afwezig. Met het alternatief kunnen alle effecten die als negatief tot zeer negatief zijn beoordeeld worden ondervangen.

Dit betekent ook dat het alternatief niet in strijd is met de Natuurbeschermingswet en dat het bestemmingsplan op basis van het alternatief kan worden vastgesteld.

Het bestemmingsplan met de in het alternatief opgenomen maatregelen wordt uitvoerbaar geacht. Met andere woorden: ook met toepassing de in het alternatief opgenomen gebruiksregels kan in het algemeen gebruik gemaakt worden van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt.

Hoofdstuk 11 Planbeschrijving

11.1 Algemeen

In de inleiding van het voorliggende bestemmingsplan is reeds kort ingegaan op de recent vastgestelde Kadernotitie Buitengebied en de relatie van dit beleidsdocument met het bestemmingsplan Buitengebied. Zoals aangegeven betreft het voorliggende bestemmingsplan een juridische vertaling van de beleidsuitgangspunten die in de kadernotitie zijn benoemd.

In de navolgende paragrafen wordt - aan de hand van de in het plangebied voorkomende bestemmingen - nader ingegaan op de wijze waarop de vertaling heeft plaatsgevonden. De brede beleidsafweging die in de Kadernotitie is opgenomen, wordt in deze toelichting niet herhaald; wel zijn - daar waar relevant - de uitgangspunten uit de Kadernotitie geciteerd. Wat betreft de motivatie voor het te voeren beleid wordt verwezen naar de Kadernotitie.

11.2 Gebiedsbestemmingen

11.2.1 Agrarisch

Uitgangspunten Kadernotitie

- De gemeente gaat terughoudend om met nieuw bos en vergelijkbare vormen van opgaande beplanting. Slechts in enkele gebieden, waar de karakteristieke openheid minder zichtbaar is, zien de gemeenten hiervoor mogelijkheden. In het bestemmingsplan worden hiervoor aanvullende regels opgenomen waarbij sprake is van een gebiedsgericht beleid. De regeling zal aansluiten bij het provinciale beleid.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Het overgrote deel van het plangebied bestaat uit agrarische cultuurgrond. Deze gronden zijn dan ook als zodanig bestemd. Het gebied kenmerkt zich door een grote mate van openheid. Nieuwe percelen met houtteelt en de aanleg van nieuw bos zijn binnen de bestemming Agrarisch dan ook niet toegestaan.

Ook zijn er, met uitzondering van bestaande bouwwerken, buiten de bouwvlakken geen nieuwe agrarische bedrijfsbebouwing, mestvoorzieningen en andere bouwwerken toegestaan. Een uitzondering wordt gemaakt voor terreinafscheidingen en schuilstallen.

11.2.2 Water

Uitgangspunten Kadernotitie

- De belangrijkste waterhuishoudkundige elementen worden in het bestemmingsplan voorzien van een specifieke juridisch/planologische regeling die is gericht op het behoud van hun functie. Het betreft hierbij onder andere de grotere watergangen en het A.G. Wildervanckkanaal. Aanvullend wordt voor de watergangen eveneens een koppeling gelegd met de beschermwaardigheid vanuit ecologisch oogpunt.
- Tevens worden de provinciale regels op het gebied van water gehanteerd. Op grond van het provinciaal beleid geldt een aanvullend beschermingsregiem voor de karakteristieke kanalen en wijken en voor de diepe plassen.
- Ook vindt een juridisch/planologische verankering plaats van de diverse wateraspecten die vanuit het waterschap beschermingswaardig zijn, zoals de gemalen en regionale keringen.

Vertaling naar het bestemmingsplan

De hoofdwatgangen in het plangebied hebben de bestemming Water gekregen. Deze bestemming is gelegd op zowel de waterloop zelf als de oeverstroken. Gebruik als vaarwater en voor recreatieve doeleinden is toegestaan. Binnen de bestemming zijn tevens begrepen de aanwezige gemalen. Gebouwen zijn slechts toegestaan in de vorm van bestaande en nieuwe bebouwing ten behoeve van gemalen.

11.2.3 Karakteristieke waterloop

Uitgangspunten Kadernotitie

- De provinciale regels op het gebied van water worden gehanteerd. Op grond van het provinciaal beleid geldt een aanvullend beschermingsregiem voor de karakteristieke kanalen en wijken en voor de diepe plassen.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Conform het provinciaal beleid genieten karakteristieke waterlopen een zekere bescherming. In het plangebied zijn diverse karakteristieke waterlopen aanwezig. Net al bij de bestemming Water is de bestemming gelegd op zowel de waterloop zelf als de oeverstroken. Extensief recreatief medegebruik is toegestaan.

Binnen de bestemming geldt een verbod op het verleggen van de waterloop en het wijzigen van het profiel, wel is via een afwijkingsbepaling de aanleg of het herstel van natuurvriendelijke oevers mogelijk.

Naast de tot 'Water (- Karakteristieke) waterloop' bestemde watgangen, is in het plangebied ook een veelheid aan te schouwen sloten aanwezig. Dit betreffen voornamelijk de perceelsloten. Deze watgangen hebben in het onderhavig plangebied geen specifieke planologische regeling gekregen. In de verscheidene bestemmingen is water als functie in de bestemmingsomschrijving benoemd. Conform de Keur mogen er geen werkzaamheden in en nabij deze watgangen worden verricht zonder advies van het waterschap. In de regels is vastgelegd dat hier een bebouwingsvrije onderhoudsstrook van 5 meter moet worden aangehouden.

11.2.4 Natuur

Uitgangspunten Kadernotitie

Bestaande natuur

- De gemeente Pekela is van mening dat de aanwezige natuur in de gemeente beschermd en behouden moet blijven. Het bestemmingsplan zal dan ook een beschermende regeling bevatten. De betreffende gebieden worden in het bestemmingsplan voorzien van een specifieke regeling die is gericht op het behoud en bescherming van de natuurlijke waarden.
- Voorts zijn in het huidige bestemmingsplan ook een aantal (kleinschalige) gebieden aangemerkt als groen gebied (onder andere het gebied rond de sportvelden aan de Doorsnieweg, net buiten Nieuwe Pekela is dit het geval en het gebied Zuidwending). Ook voor deze gebieden geldt dat het beschermingsregiem blijft gehandhaafd.
- Aanvullend wordt opgemerkt dat de groen- en natuurgebieden zich uitstekend lenen voor extensieve dagrecreatie (onder andere het wandelen en fietsen) en in dat kader een

belangrijke functie vervullen voor de inwoners van de gemeente. Deze recreatievorm is dan ook toegestaan in de betreffende gebieden.

Nieuwe natuur

- Nieuwe natuur kan onder andere ontstaan door het agrarisch natuurbeheer als nevenactiviteit bij agrarische bedrijven. De gemeente is van mening dat dit in bepaalde gevallen een positieve bijdrage levert aan de aantrekkelijkheid van het buitengebied. Hoewel de gemeente positief staat tegenover nieuwe natuur, zal de gemeente hierin niet zelf het initiatief nemen. Dit betekent dat het initiatief tot de aanleg van nieuwe natuurgebieden van bijvoorbeeld natuur beherende instanties uit zal moeten gaan. Deze beleidslijn past in de uitkomsten van de themabijeenkomsten, waar nadrukkelijk werd aangegeven dat het gebied zich beter leent voor agrarische ontwikkeling dan natuur.

Vertaling naar het bestemmingsplan

In het plangebied zijn enkele ecologisch/natuurlijk waardevolle gebieden aanwezig waarvoor ter behoud, herstel en ontwikkeling van de aanwezige waarden een zeker beschermingsregime geldt. De bestemming natuur bevat de natuurgebieden buiten de EHS. Het doel van deze bestemming is het behoud, herstel en ontwikkeling van de aanwezige natuurlijke waarden. Cultuurgrond en extensieve dagrecreatie zijn tevens begrepen in deze bestemming. Voor werken en werkzaamheden op deze gronden is een omgevingsvergunning nodig.

In het bestemmingsplan is geen algemene wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het omzetten van agrarische gronden in natuurgebied. Eventuele initiatieven zullen middels een zelfstandige procedure worden afgewogen en planologisch mogelijk gemaakt.

Voor de bescherming van soorten is geen specifieke regeling in het voorliggende bestemmingsplan opgenomen. Hoewel bij recht nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn, is het niet vast te stellen in welke vorm en of hieraan uitvoering wordt gegeven. Op grond van de Flora- en faunawet is voor deze ontwikkelingen overigens een beschermingsregime van kracht, waarvoor de verantwoordelijkheid voor naleving bij de initiatiefnemer wordt gelegd.

11.3 Functiegerichte bestemmingen en aanduidingen

11.3.1 Agrarische bedrijven

Bouwvlak

Uitgangspunten Kadernotitie

- Mede gelet op de uitspraken die werden gedaan tijdens de beide themabijeenkomsten, zal de gemeente in het nieuwe bestemmingsplan bouwblokken opnemen van in principe 1 ha bij recht. Een uitzondering daarop is mogelijk wanneer zodanig weinig ruimte aanwezig is (bijvoorbeeld vanwege de ligging in een dichtbebouwd lint), dat 1 ha op grond van milieutechnische en/of landschappelijke argumenten niet haalbaar is.
- Als maximale maat zal in het bestemmingsplan 2 ha worden opgenomen.
- De gemeente Pekela staat op het standpunt dat ook aan afzonderlijke planologische procedures voor aanvragen voor grotere bouwpercelen dan 2 ha geen medewerking zal worden verleend.
- Zoals gezegd, zal in het bestemmingsplan 1 ha bij recht worden opgenomen en 2 ha als maximum. Bij het doorgroeien van 1 naar 2 ha spelen de in de beleidsbeschrijving

opgenomen provinciale randvoorwaarden een rol. Die randvoorwaarden zullen de gemeenten in het bestemmingsplan opnemen.

- De gemeenten zullen in hun bestemmingsplannen geen onderscheid maken tussen akkerbouwbedrijven en grondgebonden veehouderijen waaronder de biologische veehouderijen. Conform hetgeen werd betoogd tijdens de themabijeenkomsten betekent dit dat de bestemmingsplanregels de mogelijkheid zullen bevatten om de agrarische bedrijfsvoering te wijzigen van akkerbouw naar melkvee en andersom.
- Ten aanzien van de intensieve veehouderijen wordt opgemerkt dat de gemeente uitbreiding willen faciliteren. Dit echter wel onder strikte voorwaarden (waaronder de voorwaarde dat de milieusituatie niet verslechtert). Wat betreft de stalvloeroppervlakten wordt vastgehouden aan het provinciale beleid en de regels omtrent de intensieve veehouderij die daarin staan gegeven. Overigens zijn er wel mogelijkheden om in het kader van veranderende dierenwelzijnseisen uit te breiden.

Vertaling naar het bestemmingsplan

In het voorliggende bestemmingsplan hebben de agrarische bedrijven een bouwvlak gekregen van 1 ha. De gemeente wijkt hiermee af van de voorgestelde opzet zoals opgenomen in de Kadernotitie. Nu de meest recente wijziging van de provinciale Omgevingsverordening aangeeft dat bouwvlakken kenbaar op de verbeelding dienen te worden aangeduid, is het systeem van de zoekgebieden niet langer mogelijk. Om die reden is per agrarisch bedrijf een concreet bouwvlak aangegeven. Daar waar in het (recente) verleden een procedure is doorlopen voor een groter bouwvlak, is dat vanzelfsprekend gerespecteerd. Het gaat daarbij om de volgende bedrijven:

- Ontsluitingsweg Nieuwe Compagnie 1 (3 ha);
- Ontsluitingsweg Nieuwe Compagnie 5 (1.5 ha);
- Noorderkolonie 8 (1,5 ha);
- Numero Dertien 28 (met dien verstande dat het noordelijke gedeelte van het bouwvlak is gelegen in de gemeente Veendam).

Wanneer het bouwvlak van 1 ha gedurende de planperiode niet toereikend blijkt, kan gebruik worden gemaakt van een in het bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid. Middels die wijzigingsbevoegdheid kan het bouwvlak worden vergroot tot maximaal 2 ha. Aan die uitbreidingsmogelijkheid zijn voorwaarden verbonden waaronder de (provinciale) maatwerkbenadering en het vereiste van een goede landschappelijke inpassing.

Een deel van de agrarische bedrijven in de gemeente wordt gevormd door de intensieve veehouderijen (hoofd- of neventak). Deze agrarische bedrijven zijn, op grond van de Omgevingsverordening aan strengere regels gebonden dan de grondgebonden agrarische bedrijven. De intensieve veehouderijbedrijven hebben om die reden een aanduiding gekregen. Voor deze bedrijven zijn slechts beperkte bouw- c.q. uitbreidingsmogelijkheden aanwezig, afhankelijk van het gebied waarin ze zijn gevestigd. Ten aanzien van de juridische regeling is aangesloten bij het beleid van de provincie Groningen omtrent intensieve veehouderijen.

Tweede bedrijfswoningen

Uitgangspunten Kadernotitie

- De gemeente gaat terughoudend om met de bouw van tweede bedrijfswoningen. Gelet op het zeer beperkte aantal aanvragen, is het niet nodig daarvoor een regeling in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied op te nemen. Slechts na een brede afweging, waarvan het aantonen van de (bedrijfseconomische) noodzaak een belangrijk onderdeel is, is de bouw van een tweede bedrijfswoning mogelijk. Hiervoor wordt dan een afzonderlijke ruimtelijke procedure doorlopen.

Vertaling naar het bestemmingsplan

In het bestemmingsplan is geen regeling opgenomen voor het oprichten van een tweede bedrijfswoning.

Bed and breakfastvoorziening

Uitgangspunten Kadernotitie

- Bed-and-breakfast-accommodaties vormen een welkome aanvulling van het toeristisch-recreatieve product en draagt bij aan de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van het gebied. Om die reden willen de gemeenten ruimhartig omgaan met dergelijke voorzieningen. In het bestemmingsplan zal daartoe een regeling bij recht worden opgenomen met enkele voorwaardelijke verplichtingen.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Bed and breakfastvoorzieningen zijn bij recht toegestaan in het hoofdgebouw van de bedrijfswoning. Het is wel vereist dat:

- de woonfunctie primair blijft;
- het aantal kamers niet meer bedraagt dan vijf met een maximum van tien slaapplaatsen;
- het parkeren op eigen terrein dient plaats te vinden.

Grotere bed-and-breakfast-accommodaties vragen een nadere afweging. Hiervoor wordt een afzonderlijke ruimtelijke procedure doorlopen.

Paardrijbak

Uitgangspunten Kadernotitie

Paardenbakken kunnen bij recht worden aangelegd binnen het bouwperceel. Wel worden aan die rechtensregeling enkele voorwaardelijke bepalingen verbonden.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Binnen de bestemming Agrarisch zijn paardrijbakken van 800 m² bij recht toegestaan. Wel moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan voor wat betreft de verlichting om lichthinder zoveel mogelijk te beperken.

Inpandige opslag

Uitgangspunten Kadernotitie

- In het bestemmingsplan zal worden gewerkt met een kader waarbinnen nevenactiviteiten kunnen worden opgestart.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Inpandige opslag van caravans en boten is bij recht toegestaan voor zover deze functie ondergeschikt is aan de agrarische bedrijfsvoering. De rechtensregeling bevat voorwaarden op het gebied van:

- hinder voor de omgeving;
- de kwaliteit van de omgeving.

Mestvergisting

Uitgangspunten Kadernotitie

- De gemeente staat welwillend tegenover de oprichting van deze installaties en nemen in het bestemmingsplan hiervoor een specifieke regeling op.
- Een industriële mestvergistingsinstallatie (type D) is uitsluitend na een brede afweging en een zelfstandige procedure mogelijk.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Mestvergisting (co-vergisting) is bij afwijking van de gebruiksregels toegestaan. Hierbij geldt dat alleen die inrichtingen zijn toegestaan die een wezenlijke binding hebben met het agrarische bedrijf. Dit houdt in dat meer dan 50% van de te vergisten meststoffen dient te bestaan uit (eigen) dierlijke mest eventueel tot maximaal 50% aangevuld met co-substraten. Tevens geldt als voorwaarde dat sprake dient te zijn van een goede landschappelijke inpassing.

Neventak glastuinbouw

Uitgangspunten Kadernotitie

- Wat betreft bestaande (en nieuwe) glastuinbouwbedrijven sluit de gemeente aan bij het provinciaal beleid. Dit betekent dat de glastuinbouw als neventak op een agrarisch bouwperceel is toegestaan. In het bestemmingsplan wordt hiervoor een aanvullende regeling opgenomen, waarbij de huidige regelingen worden geactualiseerd.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan maakt het mogelijk om bij afwijking van de bouw- en gebruiksregels een neventak glastuinbouw te realiseren binnen het bouwperceel. De maximale oppervlakte aan glasopstanden is 2.000 m². Het oprichten van nieuwe (volwaardige) glastuinbouwbedrijven is niet toegestaan. Hiermee wordt aangesloten bij het provinciaal beleid.

Nevenactiviteiten

Uitgangspunten Kadernotitie

- In het bestemmingsplan zal worden gewerkt met een kader waarbinnen nevenactiviteiten kunnen worden opgestart.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Bij afwijking van de gebruiksregels wordt de mogelijkheid geboden om nevenactiviteiten op te starten. In het streven de agrarische sector te faciliteren past een ruimhartige regeling op het gebied van nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven. Bij dat ruimhartige beleid past geen limitatieve lijst waarop de toegestane functies zijn weergegeven; in het bestemmingsplan is dan ook enkel een kader opgenomen waarbinnen nevenactiviteiten kunnen worden opgestart. Het kader bevat een aantal voorwaarden waaronder de voorwaarde dat de activiteit geen afbreuk mag doen aan de kwaliteit van de omgeving en aan omliggende agrarische bedrijven. Wat betreft de bebouwing sluiten de gemeenten aan bij het provinciaal beleid. De nevenactiviteiten dienen zoveel mogelijk binnen de bestaande bebouwing plaats te vinden, waarbij de nieuwe functie ondergeschikt blijft aan de agrarische functie. Voor niet-agrarische aanverwante functies geldt een maximum van 25% van de bedrijfsvloeroppervlakte met een maximum van 350 m².

Zorgboerderijen

Uitgangspunten Kadernotitie

- De gemeente staat niet negatief tegenover de oprichting van deze niet-agrarische functie. Van dergelijke voorzieningen gaan veel positieve effecten uit. Nadelen zijn er echter ook; zo kan de afstand tot de kern (voorzieningen en gezelligheid) zodanig groot zijn dat het 'meedoen' in de maatschappij van de zorgbehoevenden moeilijk realiseerbaar is, dan wel dat de gemeenten op dit punt (financieel) moeten bijspringen. De gemeente wil dit bij voorkeur op voorhand voorkomen. Daarom worden specifieke voorwaarden opgenomen in het bestemmingsplan voor de oprichting van deze zorgfuncties.
- Zorgboerderijen zijn mogelijk als nieuwe functie in vrijgekomen agrarische bebouwing.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Aangezien in een bestemmingsplan uitsluitend ruimtelijke criteria kunnen worden gehanteerd, is een criterium dat de zorgboerderij uitsluitend kan worden opgericht in een vrijgekomen agrarisch bedrijf, en dat ruimte moet worden gezocht rond de bebouwingskernen. Bestaande zorgboerderijen zijn als zodanig bestemd.

Kleinschalig kamperen

Uitgangspunten Kadernotitie

- Het uitgangspunt is dat kleinschalig kamperen onder voorwaarden is toegestaan via een afwijking van het bestemmingsplan.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Kleinschalig kampeerterreinen zijn toegestaan bij agrarische bedrijven onder de volgende voorwaarden:

- het aantal kampeerplaatsen bedraagt niet meer dan 25;
- de kampeerplaatsen zijn gesitueerd binnen het agrarisch bouwvlak. Indien dat niet mogelijk is, moeten de kampeerplaatsen direct aansluitend aan het bestaande bouwvlak worden gerealiseerd;
- er mogen geen stacaravans en chalets worden opgericht;
- er zijn maximaal twee trekkershutten van 20 m² toegestaan;
- sanitaire voorzieningen dienen binnen de bestaande bebouwing te worden gerealiseerd. Indien kan worden aangetoond dat dit feitelijk niet mogelijk is, is een zelfstandige sanitaire eenheid, dan wel andere voorzieningen, zoals een kantine, tot een bebouwde oppervlakte van ten hoogste 50 m² en een bouwhoogte van ten hoogste 3 m toegestaan, mits deze voorzieningen binnen het bestaande bouwvlak worden gebouwd.

Door deze voorwaarden wil de gemeente bereiken dat het kampeerterrein deugdelijk worden ingepast en er niet meer bebouwing wordt opgericht dan strikt noodzakelijk.

Aan huis verbonden beroep of bedrijf

Het bestemmingsplan maakt het bij recht mogelijk om in een deel van de bedrijfswoning een aan huis verbonden beroep uit te oefenen. Bij afwijking van de gebruiksregels is het mogelijk om een bedrijf te starten, onder voorwaarde dat de woonfunctie primair moet blijven en dat maximaal 40% van de woning gebruikt mag worden voor de aan huis verbonden activiteiten, met een maximum van 50 m².

Bedrijfsbeëindiging

Uitgangspunten Kadernotitie

- De gemeente acht het behoud van de leefbaarheid op het platteland van groot belang. Het toestaan van nieuwe functies in vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen levert daaraan een belangrijke bijdrage.
- De gemeente faciliteert de mogelijkheden tot het hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing voor nieuwe functies. Ten aanzien van de toegestane nieuwe functies, de te hanteren oppervlaktematen en de voorwaarden wordt aangesloten bij de beleidsuitgangspunten rond [nevenactiviteiten](#).

Vertaling naar het bestemmingsplan

In het geval van bedrijfsbeëindiging kan de agrarische bebouwing via een afwijkingsbevoegdheid worden gebruikt voor wonen. Via een wijziging van het bestemmingsplan kan de agrarische functie, onder voorwaarden, worden omgezet in een woonfunctie of een andere niet-agrarische functie. Na wijziging krijgt het voormalige agrarische bedrijf de bestemming 'Wonen - Voormalige boerderij' of een andere bestemming die past bij de nieuwe functie (zie ook paragraaf [Voormalige boerderijen](#)).

Nieuwvestiging/verplaatsing

Uitgangspunten Kadernotitie

- Uitplaatsing uit een lint kan in bepaalde gevallen noodzakelijk zijn vanwege te beperkte uitbreidingsmogelijkheden ter plaatse. Wanneer uitbreiding noodzakelijk is om het economisch voortbestaan van het bedrijf te garanderen, is de gemeente van mening dat uitplaatsing mogelijk moet zijn.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Nieuwvestiging van grondgebonden en intensieve agrarische bedrijven is uitgesloten conform het provinciaal beleid. Wanneer uitplaatsing aan de orde is, zal een aparte ruimtelijke procedure dienen te worden gevolgd. Dit vanwege het feit dat verplaatsing van een grondgebonden agrarisch bedrijf een ingrijpende ingreep in de ruimte is, hetgeen om maatwerk vraagt. Dit geldt ook in geval van inplaatsing van veehouderijen elders in het kader van de Agenda voor de Veenkoloniën.

Mestopslag

Uitgangspunten Kadernotitie

- Binnen het bouwvlak worden in het bestemmingsplan geen beperkingen gesteld aan de opslag van mest.
- De gemeente wil mestopslag buiten het agrarisch bouwperceel faciliteren indien de noodzaak daartoe is aangetoond. Mestopslag dient noodzakelijk te zijn voor de eigen bedrijfsvoering en mag niet voor commerciële doeleinden worden gebruikt.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Mestopslag binnen het bouwperceel is bij recht toegestaan. Mestopslag wordt namelijk beschouwd als een normale agrarische activiteit.

Wat betreft mestopslag buiten het bouwvlak is de gemeente momenteel bezig met het opstellen van nader beleid om op grond daarvan met de provincie een Bestuursovereenkomst te sluiten. De verwachting is dat de uitkomsten in het ontwerpplan worden opgenomen.

De reeds buiten bouwvlakken bestaande mestbassins en mestzakken zijn voorzien van de aanduidingen 'specifieke vorm van agrarisch – mestbassin', terwijl de bestaande mestsilos zijn aangeduid met 'specifieke vorm van agrarisch – mestsilo'.

Plattelandswoningen

Uitgangspunten Kadernotitie

- Een goede afweging is noodzakelijk alvorens woningen te gaan aanmerken als plattelandswoning. Deze afweging start met het in beeld brengen van de woningen die eventueel in aanmerking kunnen komen voor het predicaat 'plattelandswoning'. Vervolgens zal per woning (of per gebied) worden bepaald of aan deze criteria wordt voldaan:
  - lost het stempel 'plattelandswoning' een bestaand milieuprobleem op?;
  - is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat?Wanneer beide vragen bevestigend worden beantwoord, zal de betreffende woning als 'plattelandswoning' worden aangeduid.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Via een wijzigingsbevoegdheid kan een bedrijfswoning naar een zogenaamde plattelandswoning worden omgezet. Van deze regeling kan gebruik worden gemaakt indien de bedrijfswoning niet langer deel uitmaakt van het agrarisch bedrijf, maar het bedrijf zelf wel wordt voortgezet. Na wijziging mag de woning worden bewoond door iemand die geen functionele binding heeft met het agrarische bedrijf. De woning blijft planologisch deel uitmaken van het agrarisch bedrijf, maar de woning geniet geen bescherming tegen de nadelige milieueffecten van de bedrijfsvoering van het agrarische bedrijf waartoe de woning voorheen behoorde. Bestaande voorkomende gevallen zijn in dit bestemmingsplan van een passende regeling voorzien.

11.3.2 Niet-agrarische bedrijvigheid

Uitgangspunten Kadernotitie

- Een belangrijk speerpunt is het behoud van de leefbaarheid in het landelijk gebied. De gemeente is van mening dat kleinschalige bedrijvigheid hieraan een bijdrage levert. De nadruk moet echter wel liggen op 'kleinschalig' en dit zal dan ook het uitgangspunt worden van de juridisch/planologische regels wanneer het gaat om de toelaatbaarheid van niet-agrarische bedrijven in vrijgekomen agrarische bebouwing.
- Bij het bepalen van de regeling wordt vastgehouden aan het provinciaal beleid rond niet-agrarische functies.
- De gemeente is van mening dat flexibiliteit in de mogelijkheden voor bedrijfsvoering wenselijk is. Daarom wordt het niet wenselijk geacht om voor de niet-agrarische bedrijfsactiviteiten limitatieve lijsten te hanteren. In de ogen van de gemeenten stelt dit namelijk beperkingen aan specifieke bedrijfsfuncties die niet onder één noemer zijn te scharen. Om die reden wordt net als bij [Nevenactiviteiten](#) en [Bedrijfsbeëindiging](#) een juridisch kader opgenomen waarbinnen de niet-agrarische bedrijvigheid kan worden opgericht.

- Ook wordt het wenselijk gevonden om uitwisseling van kleinschalige bedrijvigheid mogelijk te maken. Dit met het oog op het kunnen faciliteren van veranderingen in de bedrijfsvoering vanwege onder andere veranderde marktomstandigheden.
- In het bestemmingsplan wordt een regeling opgenomen die inpassing in het landschap garandeert.

Vertaling naar het bestemmingsplan

De bestemming 'Bedrijventerrein' is gelegd op het bedrijventerrein aan de Doorsneeweg. Vanwege de specifieke situatie ter plaatse onderscheidt dit terrein zich zodanig van een kleinschalig bedrijf in een vrijgekomen boerderij, dat dit een specifieke regeling rechtvaardigt. Deze wijze van bestemmen past in de Provinciale Omgevingsverordening, waarin het terrein is aangemerkt als een 'volwaardig bedrijventerrein'. Op dit bedrijventerrein is artikel 4.9 van de Omgevingsverordening van toepassing.

Daar waar specifieke bedrijven zijn gevestigd, is ervoor gekozen deze bedrijven met een eigen bestemming op te nemen in het bestemmingsplan. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- Bedrijf - Agrarisch hulpbedrijf;
- Bedrijf - Delfstof;
- Bedrijf - Nutsvoorziening (gasdrukmeet- en regelstation);
- Bedrijf - Zandwinning

Bij de laatste drie genoemde bedrijven is geen bedrijfswoning toegestaan.

De bestemming 'Bedrijf - Delfstof' betreft de gasbehandelingslocatie Oude Pekela 1 en de NAM-opslaglocatie voor explosieven. De bestemming 'Bedrijf - Nutsvoorziening' betreft het gasontvangstation aan de Doorsneeweg.

De bestemming 'Bedrijf - Zandwinning' betreft de zandwinning Kruiselwerk. Het postzegelbestemmingsplan dat hiervoor eerder is opgesteld is een op een overgenomen in dit bestemmingsplan Buitengebied. Aan de oostzijde van de zandwinning ligt nog een strook agrarische grond. Deze strook kan gewijzigd worden naar de bedrijfsbestemming voor zandwinning (wetgevingzone - wijzigingsgebied 1).

11.3.3 Wonen

Ook aan het wonen in het buitengebied stelt de provincie stringente voorwaarden. In het algemeen geldt dat gemeenten slechts beperkte nieuwbouwmogelijkheden hebben en dat versterking van het buitengebied niet gewenst is. Het gemeentelijk beleid sluit aan bij dat van de provincie.

Bestaande woningen

Uitgangspunten Kadernotitie

- De bestaande woningen in het buitengebied worden in het bestemmingsplan voorzien van een woonbestemming.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Op basis van een inventarisatie hebben de bestaande woningen in het plangebied een woonbestemming gekregen. Per bestemmingsvlak (of bouwvlak waar dat is aangegeven) is één woning toegestaan, tenzij het bestaande aantal meer bedraagt. De oppervlakte van een woning, inclusief aan- en uitbouwen en bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 300 m², tenzij de bestaande oppervlakte groter is. Dit is conform provinciaal beleid.

De woningen die gelegen zijn aan een lint hebben een aanduiding 'gevellijn' gekregen, hiermee wordt aangegeven dat de voorgevel van de deze woningen in de gevellijn moeten worden gebouwd, tenzij sprake is van een bestaande situatie. Hiermee wordt het bebouwingsbeeld gewaarborgd.

Nieuwe woningen

Uitgangspunten Kadernotitie

- In het bestemmingsplan zal zeer terughoudend worden omgegaan met mogelijkheden voor nieuwe woningbouw in het buitengebied.

Vertaling naar het bestemmingsplan

In het bestemmingsplan is (los van de mogelijkheden op het gebied van de vrijkomende agrarische bebouwing) geen mogelijkheid opgenomen voor het realiseren van nieuwe burgerwoningen.

Voormalige boerderijen

Uitgangspunten Kadernotitie

- De gemeente acht het behoud van de leefbaarheid op het platteland van groot belang. Het toestaan van nieuwe functies in vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen levert daaraan een belangrijke bijdrage.
- De gemeente faciliteert de mogelijkheden tot het hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing voor nieuwe functies. Ten aanzien van de toegestane nieuwe functies, de te hanteren oppervlaktematen en de voorwaarden wordt aangesloten bij de beleidsuitgangspunten rond [nevenactiviteiten](#).

Vertaling naar het bestemmingsplan

De voormalige agrarische bedrijven die na bedrijfsbeëindiging zijn gewijzigd in een woonfunctie hebben de bestemming Wonen - Voormalige boerderij gekregen. Het gaat hier om panden die op of na 14 december 1994 hun agrarische functie hebben verloren. Voor de hoofdgebouwen geldt dat de bestaande maatvoering gehandhaafd moet blijven.

Deze voormalige boerderijen kunnen via een wijzigingsbevoegdheid ook weer gewijzigd worden naar:

- al dan niet aan het buitengebied gebonden niet-agrarische bedrijven;
- sociale, culturele, maatschappelijke, medische en educatieve voorzieningen;
- recreatieve functies;
- maneges en pensionstallen;
- opslag van caravans.

De woonfunctie moet in al deze gevallen gehandhaafd blijven.

Bij wijziging naar één van deze andere functies krijgt de voormalige boerderij een 'specifieke bouwaanduiding - voormalige boerderij' en de bestemming die bij deze functie past. Wel moet worden voldaan aan de voorwaarden die aan de functiewijziging worden gesteld. Dit betekent onder andere dat de voormalige agrarische bedrijfsgebouwen niet mogen worden vergroot en dat geen nieuwe gebouwen mogen worden gebouwd.

Aan huis verbonden beroep of bedrijf

Naast de woonfunctie is bij recht een beroep aan huis mogelijk. Daarnaast kan bij omgevingsvergunning een afwijking van het gebruik worden toegestaan voor een aan huis

verbonden bedrijf. Bedrijfsactiviteiten moeten zowel functioneel als qua ruimtebeslag (maximaal 30% van de bebouwing) ondergeschikt zijn aan de woonfunctie.

Ook wordt bij burgerwoningen de mogelijkheid geboden om via een omgevingsvergunning een kleinschalig kampeerterrein of bed and breakfastvoorzieningen op te richten. Ook voor de aanleg van paardrijbakken bij een burgerwoning is een omgevingsvergunning nodig.

De bovengenoemde mogelijkheden voor een beroep of bedrijf aan huis, de recreatieve verblijfsfuncties en de paardrijbakken gelden ook voor de bedrijfswoningen in de andere niet-agrarische bestemmingen, zoals de bestemming Bedrijf.

De regelingen voor deze activiteiten zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van de regels (Algemene regels).

Bijbehorende bouwwerken

In verband met de wijziging van het Besluit omgevingsrecht per 1 november 2014 is de regeling voor bijbehorende bouwwerken zodanig opgesteld dat deze aansluit op datgene wat er op basis van dat Besluit zonder vergunning mag worden gebouwd. Daarbij is wel in aanmerking genomen dat de bebouwingmogelijkheden ruimtelijk verantwoord moeten zijn. De maximale oppervlakte van de bijgebouwen is afhankelijk van de grootte van het bebouwingsgebied.

Voor bedrijfswoningen is de maximum oppervlakte van de bijgebouwen niet afhankelijk van de grootte van het bebouwingsgebied.

Mantelzorg

Het aspect mantelzorg is niet opgenomen in de regels, omdat er voldoende mogelijkheid is om vergunningsvrij een mantelzorgwoning te realiseren. Het heeft daarom geen toegevoegde waarde om ook nog een regeling in het bestemmingsplan op te nemen. Zie hiervoor paragraaf [7.2](#) van hoofdstuk [7](#).

11.3.4 Recreatie

Verblijfsrecreatie 1

Uitgangspunten Kadernotitie

- De gemeente sluit wat betreft de grootschalige verblijfsrecreatieterreinen aan bij het provinciaal beleid; nieuwe verblijfsrecreatieterreinen zijn in principe niet toegestaan.
- Bestaande recreatieterreinen kunnen weliswaar overgaan tot herstructurering en intensivering op het bestaande terrein, fysieke uitbreidingen worden niet in de nieuwe bestemmingsplannen opgenomen.
- De in de huidige bestemmingsplannen opgenomen juridische/planologische regelingen voor de bestaande kampeer- en recreatieterreinen worden in principe gehandhaafd, tenzij vanuit de POV nadere eisen worden gesteld.

Vertaling naar het bestemmingsplan

Voor de camping ZomersBuiten is in 2006 een bestemmingsplan (toen onder de naam De Witte Zwaan II) vastgesteld. In dat bestemmingsplan waren maximaal 40 standplaatsen toegestaan, 2 recreati woonverblijven, 1 dienstwoning en voorzieningen ten behoeve van het beheer en onderhoud. De dienstwoning is inmiddels gerealiseerd.

In het voorliggende bestemmingsplan is rekening gehouden met een aantal wensen van het recreatiebedrijf om toekomstige ontwikkelingen mogelijk te maken. De gemeente maakt de

uitbreiding naar 65 kampeerplaatsen mogelijk, waarvan een deel in de vorm van stacaravans, trekkershutten en dergelijke. Ook mag een aantal kampeerplaatsen worden gebruikt voor vaste seizoen- of jaarplaatsen. Het aantal recreati woonverblijven wordt uitgebreid naar in totaal 4, waarbij de toegestane totale oppervlakte gehandhaafd blijft op 120 m². De woningen kunnen zo nodig ook gecombineerd worden tot 1 groepsaccommodatie van maximaal 30 personen. De regeling is opgenomen in de bestemming 'Recreatie - Verblijfsrecreatie 1'

Verblijfsrecreatie 2

Uitgangspunten Kadernotitie

- Zie onder '[verblijfsrecreatie 1](#)'

Vertaling naar het bestemmingsplan

Voor het verblijfsrecreatiebedrijf aan de Zuiderveensterweg 5 in Oude Pekela is op 26 november 2010 een bestemmingsplan vastgesteld. Na een uitspraak van de Raad van State is dit plan op 26 juli 2012 onherroepelijk geworden. De regels van het onherroepelijke bestemmingsplan zijn een op een in de bestemming 'Recreatie - Verblijfsrecreatie 2' overgenomen. De verblijfsrecreatieve voorzieningen bestaan uit recreatieappartementen en een kleinschalig kampeerterrein met 5 kampeerplaatsen.

Dagrecreatie

Uitgangspunten Kadernotitie

- De gemeente ziet in principe geen bezwaren tegen het dagrecreatief medegebruik van het landelijk gebied.
- Met betrekking tot theetuinen het volgende: in principe heeft de gemeente tegen de oprichting van deze recreatievormen geen bezwaar. Echter, voorkomen moet worden dat ter plaatse al te omvangrijke horeca-activiteiten gaan ontstaan.

Vertaling naar het bestemmingsplan

In het plangebied bevindt zich een aantal locaties voor dagrecreatie, waaronder een volkstuintencomplex, een zwemplas en een recreatief uitloopgebied. Deze locaties zijn bestemd als 'Recreatie - Dagrecreatie'. De volkstuinten zijn tevens voorzien van de aanduiding 'volkstuint'. Dit vanwege de specifieke bouwregeling die op deze terreinen van toepassing is.

Met het oog op het dagrecreatieve medegebruik van het landelijke gebied is het bestemmingsplan ook een regeling opgenomen voor de aanleg van wandel-, fiets en ruiterspaden.

Met betrekking tot theetuinen is in het bestemmingsplan bepaald dat theetuinen mogelijk zijn als ondergeschikte functie.

Kleinschalig kamperen

Uitgangspunten Kadernotitie

- Hoewel in het huidige beleid enkel bij een woonfunctie of agrarisch bedrijf deze kampeerterreinen zijn toegestaan, is de gemeente van mening dat ook bij andere bestemmingen (met een voldoende groot erf) dit mogelijk moet zijn.

Vertaling naar het bestemmingsplan

De bestaande terreinen voor kleinschalig kamperen betreffen een nevenfunctie (hoofdzakelijke bij agrarische bedrijven) die bij afwijking kan worden toegestaan. De bestaande kleinschalige kampeerterreinen zijn in de bestemmingsomschrijving aangegeven en met de aanduiding 'kampeerterrein' op de verbeelding aangegeven.

11.3.5 Maatschappelijk

Het terrein van de scoutingvereniging is bestemd als 'Maatschappelijk'. Uitsluitend bestaande gebouwen zijn toegestaan, overeenkomstig de bestaande goot- en bouwhoogte. De bestaande oppervlakte mag eenmalig met 20% worden vergroot.

Ter plaatse van het voormalige dorps huis is de aanduiding 'wetgevingzone - wijzigingsgebied 2' opgenomen. Hier mag de bestemming worden gewijzigd in een woonbestemming en kan er één woning worden gebouwd, mits dit past binnen het woningcontingent.

11.3.6 Sport

Schietcentrum Vulpes Vulpes is bestemd als 'Sport' met de nadere aanduiding 'specifiek vorm van sport - schietterrein'. Binnen de bestemming is een gebied aangegeven waar de bedrijfsbebouwing mag worden opgericht. Het maximum bebouwingspercentage bedraagt 20%. Ter plaatse is 1 bedrijfswoning toegestaan.

11.3.7 Infrastructuur en groen

De doorgaande wegen, met de bijbehorende fiets- en voetpaden zijn bestemd als 'Verkeer'. De landbouwontsluitingswegen en overige 'kleine' wegen zijn in de agrarische bestemming opgenomen. De belangrijker fiets- en wandelpaden zijn opgenomen in de bestemming 'Verkeer - Fiets- en wandelpad'.

De verkeersbestemming omvat zowel de weg zelf als de direct aangrenzende gronden. Op grond van de bestemming zijn alleen activiteiten/functies toegestaan die rechtstreeks zijn te koppelen aan de verkeersfunctie, onder andere bermen en (bij het wegverkeer) de parkeervoorzieningen. Gebouwen zijn niet toegestaan.

De bestaande groenvoorzieningen zijn als 'Groen' bestemd. Het bouwen van gebouwen is hier niet toegestaan, met uitzondering van bestaande gebouwen.

11.3.8 Overig

Monumenten en karakteristieke panden

Uitgangspunten Kadernotitie

- Karakteristieke panden worden geïnventariseerd en te zijner tijd in het ontwerpbestemmingsplan opgenomen. Deze inventarisatie moet leiden tot een gemeentelijke monumentenlijst

Vertaling naar het bestemmingsplan

De in het plangebied aanwezige rijksmonumenten zijn beschermd op grond van de Monumentenwet 1988. In de regels van het voorliggende bestemmingsplan is dan ook geen beschermende regeling opgenomen.

Reclamemasten

In de algemene bouwregels is aangegeven dat de bouw van reclamemasten hoger dan 6 meter niet is toegestaan. Deze bouwregel geldt voor alle bestemmingen en is conform provinciaal beleid.

Opslag op onbebouwde gronden

De opslag van voer- en vaartuigen, afvalstoffen en bouwmaterialen op onbebouwde grond is verboden. Dit is geregeld in de algemene gebruiksregels en geldt voor alle bestemmingen.

Permanente bewoning

In de algemene gebruiksregels is geregeld dat de permanente bewoning van gebouwen is verboden met uitzondering van (bedrijfs)woningen. Deze gebruiksregel geldt voor alle bestemmingen.

Seksinrichtingen

Het gebruik van gronden en gebouwen als seksinrichting is in het hele plangebied verboden, met uitzondering van de seksinrichting aan de Ontsluitingsweg 5. Dit pand is bestemd als 'Wonen' met als nadere aanduiding 'cultuur en ontspanning'.

Kleinschalige kampeerterreinen

Voor de aanleg van kleinschalige kampeerterreinen is voor de agrarische bestemming in de bestemming 'Agrarisch' een regeling opgenomen.

De gemeente Pekela wil ook binnen andere bestemmingen met een (bedrijfs)woning de mogelijkheid voor kleinschalig kamperen mogelijk maken. Daartoe is in de algemene afwijkingsregels een regeling opgenomen. Vereist is wel dat het bouwperceel een minimale oppervlakte heeft van 2.000 m² of dat het kampeerterrein aansluitend aan het bestaande bouwperceel wordt gerealiseerd.

Afstemming welstandstoets

In de Overige regels is een afstemmingsregeling opgenomen met de welstandstoets. Meestal zijn de bouwmogelijkheden ruimer dan vanuit de bestemming nodig is. Het is dan denkbaar dat de bouwmogelijkheden worden beperkt zonder dat een reële verwezenlijking van de bestemming wordt belemmerd. In deze regeling worden de marges aangegeven waarbinnen vanuit welstandscriteria aanpassingen aan de maatvoering mogen plaatsvinden.

Parkeernormen

Door aanpassing van de wetgeving zijn de stedenbouwkundige bepalingen uit de gemeentelijke bouwverordeningen niet meer van toepassing op na 29 november 2014 nieuw vast te stellen bestemmingsplan. Dit heeft onder andere als gevolg dat de gemeente in het bestemmingsplan moet voorzien in parkeerregels als de gemeente haar gemeentelijk parkeerbeleid wil blijven effectueren.

Daarom zijn in de Overige regels van dit bestemmingsplan parkeernormen opgenomen. Deze regels sluiten op grote lijnen aan bij wat eerder was opgenomen in artikel 2.5.30 van de gemeentelijke Bouwverordening. In deze regels wordt uitdrukkelijk uitgegaan van regulering bij het aanvragen en verlenen van omgevingsvergunningen. Daarbij moet gedacht worden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen en alle gebruiksveranderingen die niet bij recht in het bestemmingsplan zijn toegestaan. Zodra een gebruiksverandering past binnen een bestemming, en hiervoor geen omgevingsvergunning hoeft te worden aangevraagd dan hoeft dus in beginsel ook niet nader te worden gekeken naar het parkeerbeleid van de gemeente.

11.4 Dubbelbestemmingen

11.4.1 Leiding – Gas

In het plangebied ligt een aantal aardgastransportleidingen. Voor deze leidingen is de dubbelbestemming 'Leiding - Gas' opgenomen met een belemmeringenstrook van 4 of 5 m (afhankelijk van de leiding) aan weerszijden van de leiding waarbinnen geen bebouwing is toegestaan. De afsluiterlocaties zijn niet apart aangeduid, maar wel voorzien van een belemmeringenstrook.

Het gasontvangststation aan de Doorsneeweg is aangeduid als 'specifieke vorm van bedrijf - gasdrukmeet- en regelstation' binnen de bestemming 'Bedrijf - Nutsvoorziening'.

Voor nadere details wordt verwezen naar hoofdstuk 9 paragraaf [Externe veiligheid](#).

11.4.2 Leiding – Hoogspanningsverbinding

Voor de bovengrondse hoogspanningsleidingen ('Leiding - Hoogspanningsverbinding') is in het voorliggende bestemmingsplan een passende regeling opgenomen. Binnen de belemmeringenstrook zijn geen gebouwen toegestaan, met uitzondering van bestaande gebouwen. Voor de in hoofdstuk 8 paragraaf [8.2.1 Hoogspanningsleiding](#) genoemde indicatieve zone, voor zover deze nog buiten de belemmeringenstrook ligt, is geen specifieke regeling opgenomen.

11.4.3 Waarde – Archeologie

Uit de gemeentelijke beleidsadvieskaart blijkt dat in het plangebied de volgende (archeologische) waarden aanwezig zijn:

- Archeologisch waardevolle terreinen (AMK-terreinen) = Waarde – Archeologie 1
- Boerderijplaatsen = Waarde – Archeologie 2
- Hoge verwachtingswaarde = Waarde – Archeologie 3

Hieronder is de bijbehorende regeling samengevat, welke is ontleend aan de Nota Archeologiebeleid.

	Waarde Archeologie 1	Waarde Archeologie 2	Waarde Archeologie 3
Bouwen			
Onderzoek bij te bebouwen oppervlakte	Meer dan 50 m ²	Meer dan 100 m ²	Meer dan 200 m ²
Omgevingsvergunning			
Ontgronden/afgraven/egaliseren	Altijd	Groter dan 100 m ²	Groter dan 200 m ²
Woelen/diepploegen/mengen	Dieper dan 40 cm	Groter dan 100 m ² , dieper dan 40 cm	Groter dan 200 m ² , dieper dan 45 cm
Graven/dempen van watergangen	Altijd	Altijd	Altijd
Drainage	Breder dan 50 cm en dieper dan 100 cm	Dieper dan 40 cm (systematische drainage)	Niet nodig
Transportleidingen	Breder dan 50 cm en dieper dan 100 cm	Breder dan 50 cm en dieper dan 100 cm	Breder dan 50 cm en dieper dan 100 cm
Permanent verlagen waterpeil	Altijd	Altijd	Altijd

11.4.4 Waarde – Cultuurhistorisch waardevolle lijnen

De voor 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevolle lijnen' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor cultuurhistorisch waardevolle wegen, dijken, dijkrestanten. De gronden zijn tevens bestemd voor het behoud van de archeologische, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de cultuurhistorisch waardevolle wegen, dijken en dijkrestanten. Onderstaande kaart geeft de ligging van deze waardevolle lijnelementen weer.

Figuur: uitsnede Nota Archeologiebeleid

11.4.5 Waarde - Landschap

De als 'Waarde - Landschap' aangemerkte gronden hebben de volgende ruimtelijke kenmerken:

- openheid;
- reliëf.

Onderstaand zijn de dekzandruggen op de provinciale landschapskaart aangegeven.

Voor de gronden waarop de hiervoor genoemde dubbelbestemmingen betrekking hebben, is een omgevingsvergunning vereist voor het uitvoeren van bepaalde werken, geen gebouw zijnde, of van werkzaamheden. Hiermee wordt een afweging geborgd bij ontwikkelingen die de te beschermen waarden kunnen schaden.

11.5 Gebiedsaanduidingen

11.5.1 Geluidzone – industrie

Industrieterrein – West in Oude Pekela is een gezoneerd terrein. De geluidzone is dan ook in het bestemmingsplan opgenomen met de aanduiding 'Geluidzone - industrie'. De gronden zijn, naast de aldaar voorkomende bestemming, mede bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting op nieuwe geluidgevoelige bebouwing als gevolg van industriëlawaaai. Met uitzondering van herbouw ten behoeve van een bestaande geluidgevoelige functie is het niet toegestaan om gebouwen ten behoeve van geluidgevoelige functies als bedoeld in de Wet geluidhinder te bouwen. Ook is het niet toegestaan om gebouwen te gebruiken ten behoeve van niet-geluidgevoelige functies.

11.5.2 Veiligheidszone – bevi

Het Total-tankstation aan de N366 kent (vanwege de verkoop van LPG) een externe veiligheidszone die tot in het plangebied reikt. Datzelfde geldt voor het gasbehandelstation Oude Pekela. Beide veiligheidszones zijn aangeduid als 'Veiligheidszone - Bevi'.

Ter plaatse van deze aanduiding zijn de gronden tevens bestemd voor het tegengaan van een te hoog veiligheidsrisico van kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten. In afwijking tot het bepaalde in de bouwregels mogen in of op deze gronden geen kwetsbare objecten of beperkt kwetsbare objecten worden gebouwd. Binnen deze zone bevindt zich in de huidige situatie overigens in het geheel geen bebouwing.

11.5.3 Veiligheidszone - gasdrukmeet- en regelstation

Vanaf de aanduidingsgrens van het gasontvangstation is een veiligheidszone opgenomen van 15 m waarbinnen geen kwetsbare objecten mogen worden gebouwd. Binnen 4 m van de aanduidingsgrens van het gasontvangstation zijn geen beperkt kwetsbare objecten toegestaan.

11.5.4 Veiligheidszone - munitie

Rond de opslaglocatie van explosieven (NAM) is een veiligheidszone aangegeven. Deze bestaat uit drie contouren. Voor elk van deze contouren gelden beperkingen ten aanzien van het bouwen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

11.5.5 Veiligheidszone – vervoer gevaarlijke stoffen

Over een aantal wegen vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Als gevolg daarvan bevinden zich langs die wegen veiligheidszones. De voor 'Veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen' aangeduide gronden zijn – naast voor de voor die gronden van toepassing zijnde basisbestemming en andere dubbelbestemmingen – aangewezen om:

- de vestiging van bijzonder kwetsbare objecten tegen te gaan;
- (beperkt) kwetsbare objecten aan het plaatsgebonden risico te toetsen;
- een toename van het groepsrisico beperkt houden.

11.5.6 Vrijwaringszone - molenbiotoop 2

Voor de bescherming van de openheid met het oog op een vrije windvang en het zicht op de windmolen 'De Zwaluw' (die zelf buiten het plangebied ligt) zijn beperkingen opgenomen voor wat betreft de hoogte van de bebouwing en voor het aanbrengen van opgaande beplanting.

11.6 Anti-dubbelregel en overgangsrecht

Het doel van de anti-dubbelregel is om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld. Kort gezegd komt het erop neer dat grond die één keer in beschouwing is genomen voor het toestaan van gebouwen, niet een tweede maal mag meetellen voor de toelaatbaarheid van andere gebouwen, als die grond inmiddels tot een ander bouwperceel is gaan behoren.

Voor de redactie van het overgangsrecht geldt de tekst die in het Besluit ruimtelijke ordening is opgenomen. Bebouwing die niet voldoet aan de bepalingen van dit bestemmingsplan is onder het overgangsrecht gebracht. Een geringe uitbreiding van de bebouwing met 10% wordt mogelijk gemaakt. Het overgangsrecht voor bouwwerken geldt niet voor bouwwerken die zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met de hiervoor geldende beheersverordening, daaronder begrepen de overgangsbepaling van die beheersverordening.

Het gebruik van gronden en opstallen dat in strijd is met dit bestemmingsplan op het tijdstip van inwerkingtreding, mag in beginsel worden voortgezet. Wijziging van dit strijdige gebruik is verboden, indien de afwijking van het plan wordt vergroot. Indien het strijdige gebruik, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

Hoofdstuk 12 Handhaving

12.1 Inleiding

Het voorliggend bestemmingsplan is een sturend instrument voor de ruimtelijke en functionele inrichting van het buitengebied. Aan de hand van de in het bestemmingsplan opgenomen regels, worden voorgenomen activiteiten (waaronder bouwactiviteiten, uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden en gebruik van gronden en gebouwen) getoetst. Door middel van het vergunningenstelsel worden de regels toegepast in de fysieke situatie.

Handhaving heeft echter alleen zin als de noodzaak en het nut hiervan kunnen worden aangetoond, een grondige inventarisatie van de feitelijke situatie (grondgebruik en bebouwing) heeft plaatsgevonden en een draagvlak onder de betrokkenen kan worden verkregen voor het beleid.

12.2 Inventarisatie

Als eerste stap in het bestemmingsplanproces is een gebiedsinventarisatie uitgevoerd. Hierbij is gekeken naar het grondgebruik, de verschillende functies en de bebouwing. Deze gegevens zijn gepresenteerd op een 'Inventarisatiekaart'. Door het geven van inspraakmogelijkheden op deze Inventarisatiekaart, heeft een intensieve controle op onjuistheden plaatsgevonden. De Inventarisatiekaart vormde vervolgens de basis voor de verbeelding.

12.3 Beleidskeuzen

De gemeente Pekela heeft in dit bestemmingsplan heldere beleidskeuzen gemaakt.

Voorafgaand aan het bestemmingsplan is een Kadernotitie opgesteld die, op een meer grofmazige manier, het beleid verwoordt ten aanzien van verschillende thema's. In het voorliggend bestemmingsplan is dit beleid, waar nodig, uitgewerkt in juridische regelingen. In de juridische onderdelen van het bestemmingsplan zijn tevens de regels uit het provinciaal beleid integraal opgenomen.

Hoofdstuk 13 Economische uitvoerbaarheid

Dit plan heeft in de eerste plaats met name tot doel de bestaande situatie te actualiseren. De kosten voor het opstellen van dit plan komen voor rekening van de gemeente.

13.1 Nieuwe ontwikkelingen

In het plan wordt een aantal ontwikkelingsmogelijkheden geboden. Deze ontwikkelingen worden hoofdzakelijk mogelijk gemaakt door middel van het verlenen van omgevingsvergunning of het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid. Het betreft in alle gevallen particulier initiatief waaraan in beginsel geen kosten voor de gemeente zijn verbonden, afgezien van kosten van het ambtelijk apparaat voor de begeleiding en toetsing van aanvragen. Deze laatste kosten worden door middel van leges gedekt.

Mochten er andere kosten zijn die op grond van artikel 6.13 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) dienen te worden verhaald, zal uitsluitend worden meegewerkt aan de afwijking van de regels of wijziging van het bestemmingsplan nadat een exploitatieovereenkomst is gesloten.

13.2 Planschadeovereenkomst

De enige kosten die verder uit dit plan kunnen voortvloeien, zijn planschadekosten. Deze zijn op voorhand niet uit te sluiten. De gemeente zal daarom bij elke aanvraag bezien of er planschade kan ontstaan. Indien dit het geval kan zijn, zal met de belanghebbende aanvrager een overeenkomst worden gesloten, zoals bedoeld in artikel 6.4a van de Wet ruimtelijke ordening. Daarmee kan worden voorkomen dat de gemeenschap de planschadekosten moet betalen die worden gemaakt in het belang van de aanvrager.

13.3 Geen exploitatieplan

Gezien het vorenstaande is een exploitatieplan voor dit bestemmingsplan niet nodig. Mochten zich in de toekomst toch ontwikkelingen voordoen waarbij de gemeente kosten moet maken, zullen die uitsluitend onder de wijzigingsbevoegdheden vallen. Dan zal eerst worden bezien of een kostenverhaalovereenkomst kan worden gesloten. In het uiterste geval kan worden overwogen bij wijzigingsbevoegdheden een exploitatieplan vast te stellen. Dat is geen uitgangspunt en gezien de ontwikkelingsmogelijkheden niet de verwachting.

Hoofdstuk 14 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Voorafgaand aan de totstandkoming van het voorliggende bestemmingsplan is de Kadernotitie opgesteld. Op de Kadernota is inspraak verleend. Datzelfde geldt voor de inventarisatiekaart, die als voorloper van de verbeelding fungeerde. De agrariërs hebben bovendien de mogelijkheid gekregen om tijdens inloopbijeenkomsten te reageren op het voorgestelde bouwperceel.

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft van 12 februari tot en met 25 maart 2015 ter inzage gelegen. Er zijn 13 inspraakreacties binnengekomen. Daarnaast zijn er 7 vooroverlegreacties binnengekomen in het kader van het wettelijk vooroverleg.

Het resultaat van de inspraak en het overleg is verwerkt in de 'Nota inspraak en overleg Buitengebied Veendam' die als bijlage bij dit bestemmingsplan is gevoegd. In deze nota zijn ook een aantal ambtshalve aanpassingen opgenomen.